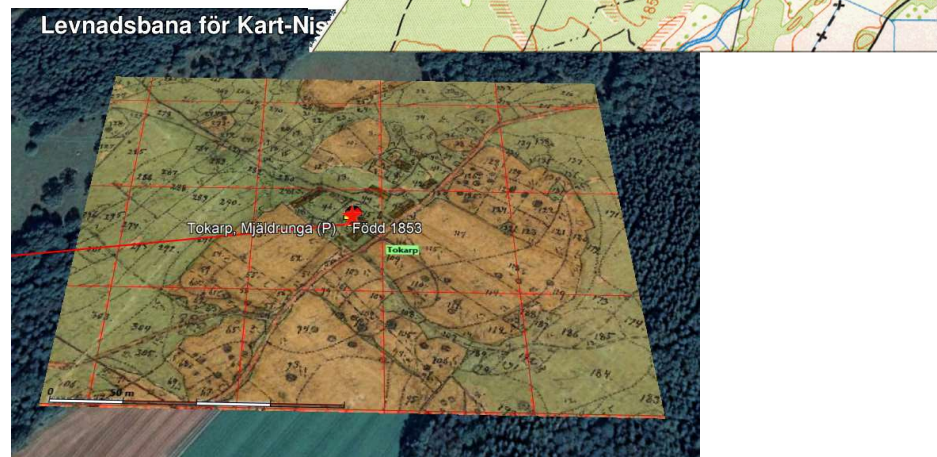
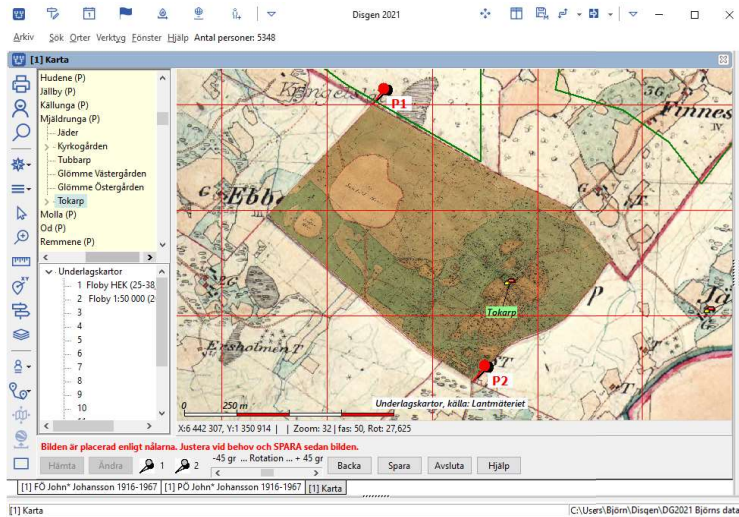

Kartfunktionen i Disgen 2023

Studiehandledning Del 2

Kursens syfte

Grundläggande kunskap om kartfönstrets hantering och användning av DIS underlagskartor förutsätts vara bekant.

- Placera kartbilder
- Hämta och klippa kartor
- Redigera egna kartor
- Skapa kartöverlägg till Google Earth Pro och Släktpresentation på webben

2

Innehåll

	Bild
Introduktion	4
Egna underlagskartor	20
Klipp och montera	36
Placera Laga Skifteskarta	44
Studera och spara kartor	65
Kartor för hembygd, webb och Google	75
Kartor på webben	91

3

- Handledning och Hjälp
- Installation av tillbehör
- Hämta kursdatabas med kartbilder

4

Handledningar på webben för Kartfunktionen i Disgen 2023

Dis.se – Verktyg – Disgen – Handledning för Disgen 2021

Sök efter KARTA, gärna också med något nyckelord ur titlarna nedan.

En del av handledningarna har också fördjupningar med lite mer avancerade tips.

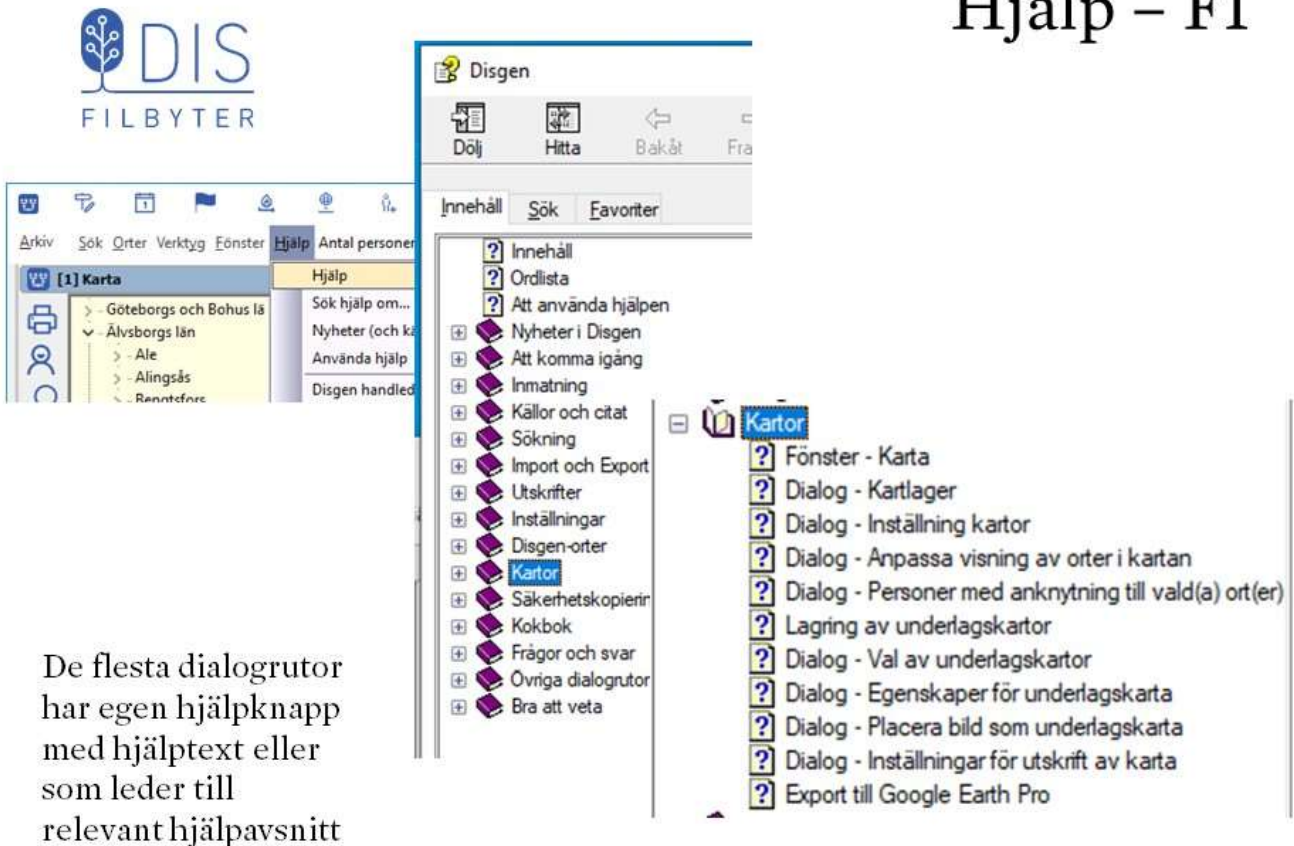
Följande handledningar finns tillgängliga

- Introduktion till Disgens karta
- Kartfönstret
- Starta kartan, Mer om kartan
- Orter i kartan, Mer om orter i kartan
- Visa släkten på kartan, Mer om släkten på kartan
- Underlagskartor, Mer om underlagskartor
- Följ släktens spår på Google Earth Pro, Mer om Google-export
- Spara kartan
- Inställningar för kartan

5

Hjälp – F1

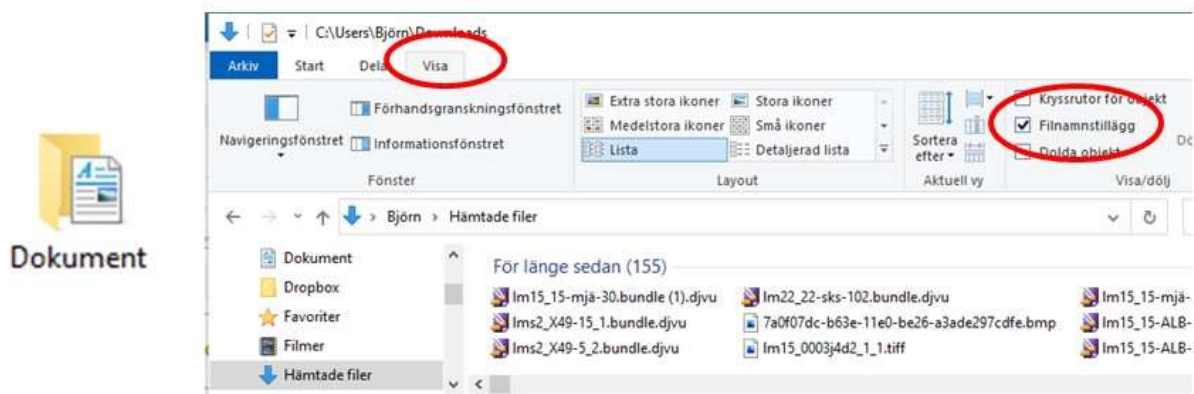
The screenshot shows the DIS FILBYTER application interface. On the left, the 'Hjälp' (Help) menu is open, showing options like 'Sök hjälp om...', 'Nyheter (och k)', 'Använda hjälp', and 'Disgen handled'. The 'Kartor' (Maps) section is highlighted in the main content area, showing a list of topics including 'Innehåll', 'Ordlista', 'Att använda hjälpen', 'Nyheter i Disgen', 'Att komma igång', 'Inmatning', 'Källor och citat', 'Sökning', 'Import och Export', 'Utskrifter', 'Inställningar', 'Disgen-orter', 'Kartor', 'Säkerhetskopiering', 'Kokbok', 'Frågor och svar', 'Övriga dialogrutor', and 'Bra att veta'. The 'Kartor' section is further expanded, showing a list of dialog boxes and their functions, such as 'Fönster - Karta', 'Dialog - Kartlager', 'Dialog - Inställning kartor', 'Dialog - Anpassa visning av orter i kartan', 'Dialog - Personer med anknytning till vald(a) ort(er)', 'Lagring av underlagskartor', 'Dialog - Val av underlagskartor', 'Dialog - Egenskaper för underlagskarta', 'Dialog - Placera bild som underlagskarta', 'Dialog - Inställningar för utskrift av karta', and 'Export till Google Earth Pro'.

De flesta dialogrutor har egen hjälpknapp med hjälptext eller som leder till relevant hjälpavsnitt

6

Utforskaren i Windows 10

Verktyget för att hitta och hantera mappar och filer på dina hårddiskar och USB-minnen

För att se hela filnamnet inklusive filtyp

- Klicka på **Visa**
- I Windows 11: Klicka på **Visa** nederst i Visa-menyn
- Slå på visningen av **Filnamnstillägg**

7

Installera DjVu-läsare 1

- Gå till <https://djvu.sourceforge.net/>

- Välj **Windows (x86)**
- Klicka på **Sourceforge**

Latest Release: - version 3.5.28 - released 2020-11-20. - Check out the full download page for previous versions.	Ubuntu	Available from Ubuntu (apt-get!)
	OS/2 (x86)	Available on Hebbes
	Windows (x86)	Available on Sourceforge
	MacOS (x86,ppc)	Available on Sourceforge

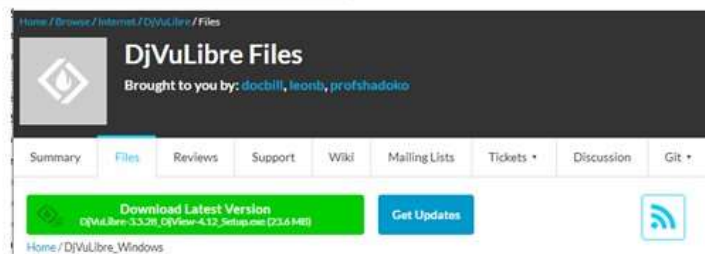
8

Installera DjVu-läsare 2

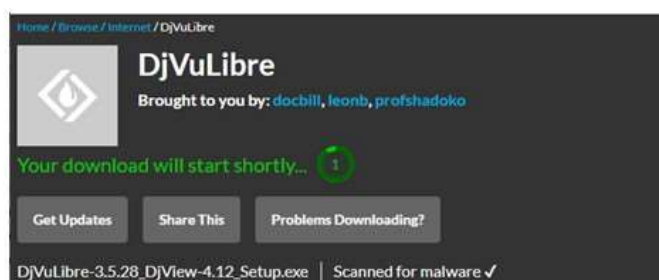
- Klicka på **I ACCEPT**

- Klicka på det gröna fältet med texten **Download Latest Version**

Installationsprogrammet laddas.
Välj lagringsplats för denna t.ex. Skrivbordet

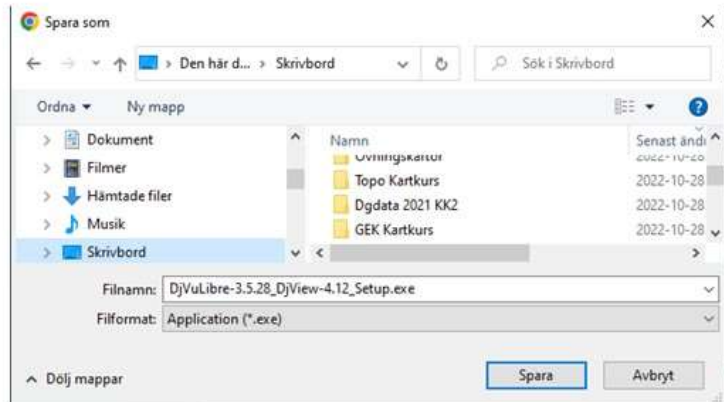

9

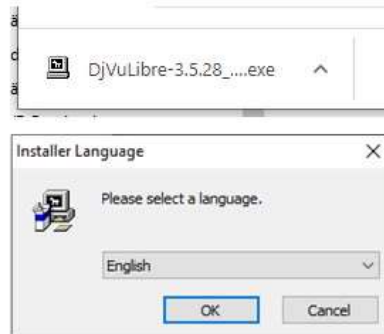
Installera DjVu-läsare 3

Kom ihåg platsen

- Klicka på Spara

- Klicka på Installationsfilen som visas längst ner till vänster i din webbläsare

Välj språk?

Engelska får duga

- Klicka OK

10

Installera DjVu-läsare 4

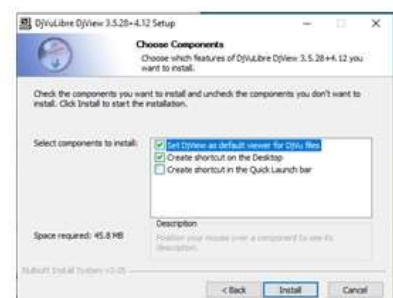
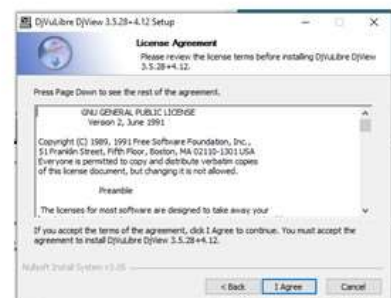
- Klicka på **Next**
- Klicka på **I Agree**

Plats för programmet
föreslås – bra val!

- Klicka på **Next**

Installationen föreslår att

- programmet skall visa DjVu-filer
- en genväg placeras på skrivbordet
- Klicka **Install**

11

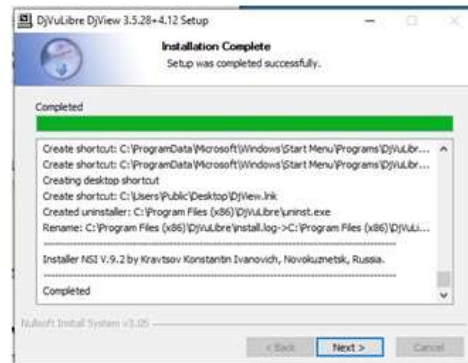

Installera DjVu-läsare 5

Installationen är klar

- Klicka på **Next >**

Nu är installationen avslutad

En ikon med genväg till programmet
DjView visas på Skrivbordet

Installationsprogrammet på skrivbordet
kan nu tas bort

- Högerklicka på ikonen **DjVuLibre-3...**
- Välj **Ta bort**

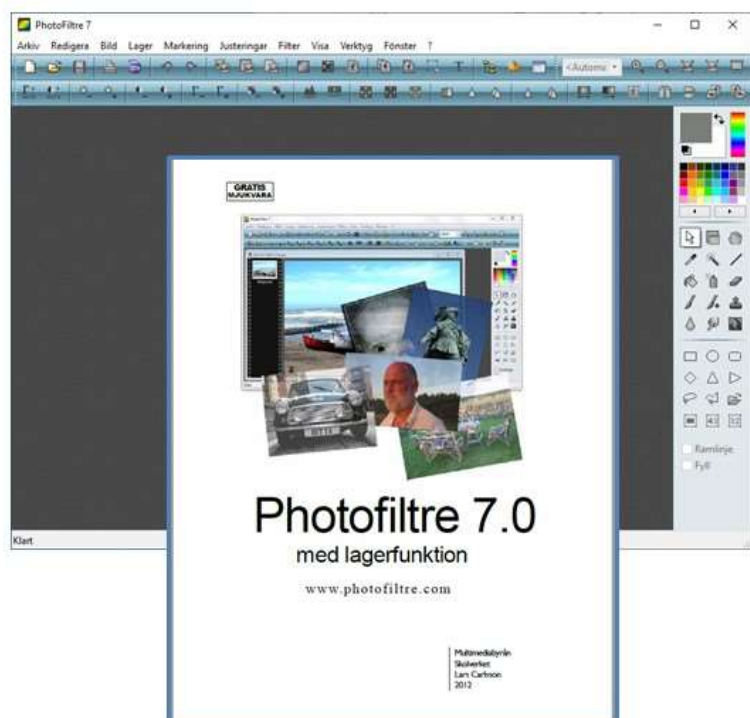

12

PhotoFiltre 7.2.1

- Hämta
PhotoFiltre_7_2_1_SV.zip
- Packa upp zip-filen
- Skapa en mapp c:\program
(x86) /PhotoFiltre 7/
- Kopiera de uppackade
filerna hit
- Handledningen ligger
bland filerna
- Skapa en genväg till
PhotoFiltre7.exe och lägg
på Skrivbordet

13

Hämta övningsmaterial

www.bjornnj.se/kartkurs/

Björns sida om

Kartfunktionen i DISGEN

Kursmaterial

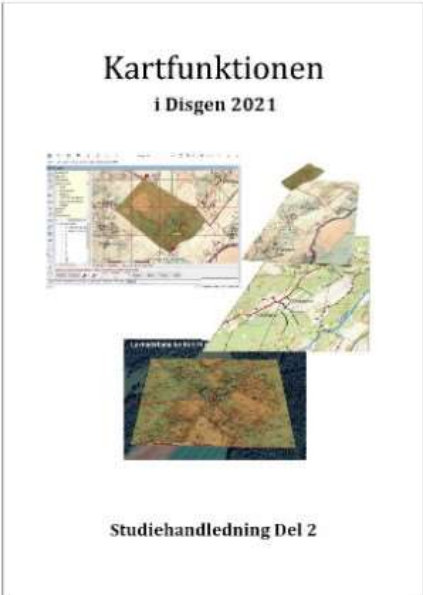

- [Kartfunktionen i Disgen 2023, Del 1 - Slakten på kartan och på Google Earth Pro \(Uppdaterad 2023-02-22\)](#)
- [Kartfunktionen i Disgen 2023, Del 2 - Underlagskartor och kartöverlägg för Google Earth Pro \(Uppdaterad 2023-04-02\)](#)

14

Hämta övningsmaterial

**Kartfunktionen
i Disgen 2021**

Studiehandledning Del 2

Kartfunktionen i Disgen 2023, Del 2

Denna kurs riktar in sig på hantering och presentation av underlagskartor i olika lager, tillämpligt för både släkt- och hembygdsforskning. Grundläggande kunskaper om hanteringen av kartan motsvarande Kartfunktionen, Del 1 förutsätts.

Till kursen hör en övningsdatabas med övningskartor och ett gratis bildprogram.

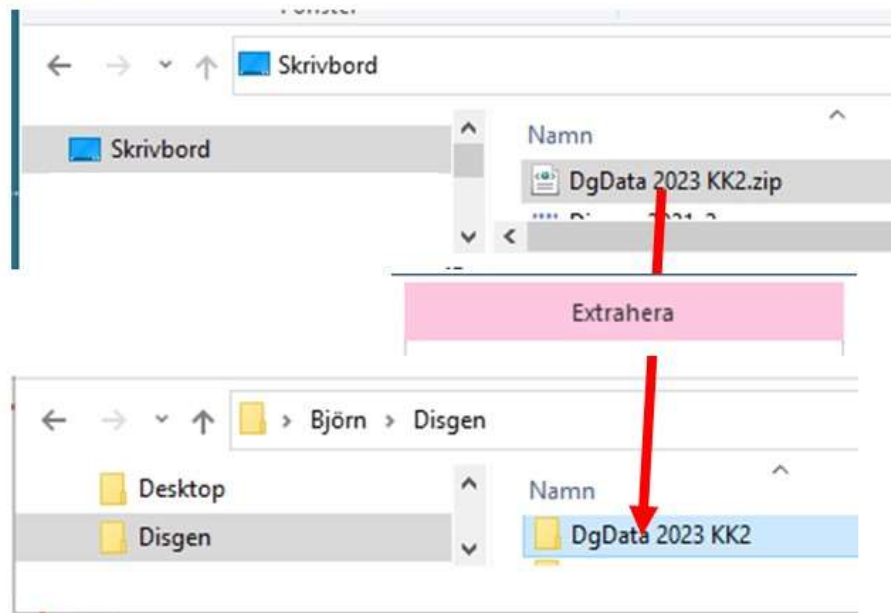
- [Handledning](#) Vers 1, pdf - Uppdaterad 2 april 2023
- [Disgen Datamapp med några övningskartor](#) vers 1, Zip-fil - Uppdaterad 2 april 2023
- [PhotoFiltre7.2.1 - Gratis bildredigeringsprogram](#) med svensk dialog och handledning, Zipfil (6,5 Mb)

Vänsterklicka på länken för att ladda ner eller högerklicka och välj "Spara länk som..." . Välj Skrivbordet som lagringsplats.

15

Extrahera kursmappen på skrivbordet

16

Hantera datamappar

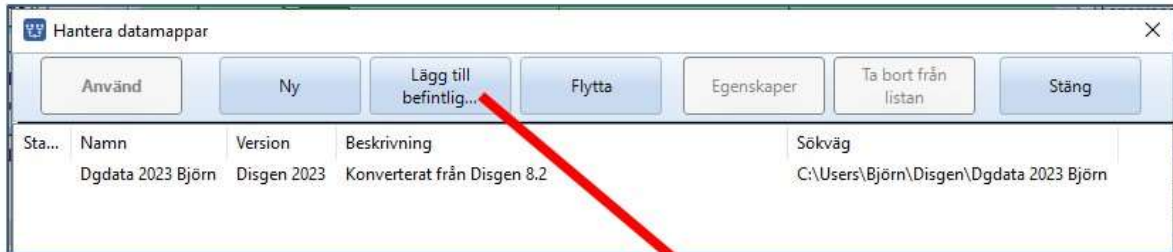
Om inte symbolen **Hantera datamapp** visas i överkant:

- Klicka på triangeln
- Bocka för **Visa hantera datamapp**
En mappsymbol med en person i visas
- Klicka på symbolen för att komma till **Hantera datamapp**

17

Välj kursens datamapp

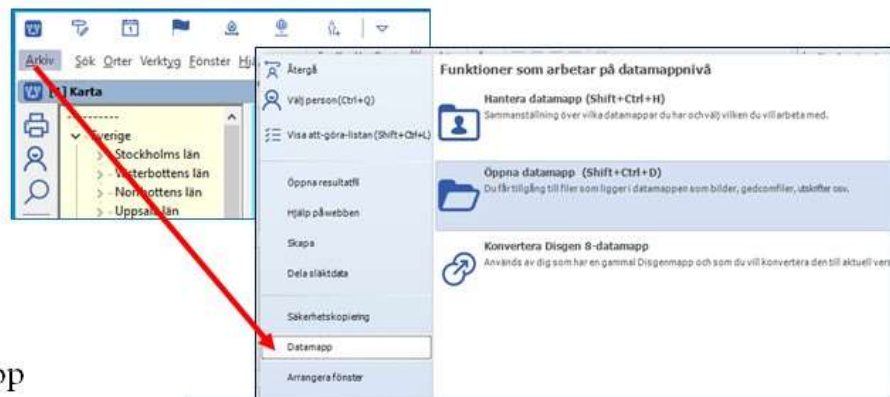
- Klicka på **Lägg till befintlig ...**
 - Leta upp och markera kursens datamapp
 - Klicka på **Välj mapp**
- Datamappen visas i listan
- Markera datamappen
 - Klicka på **Använd**

18

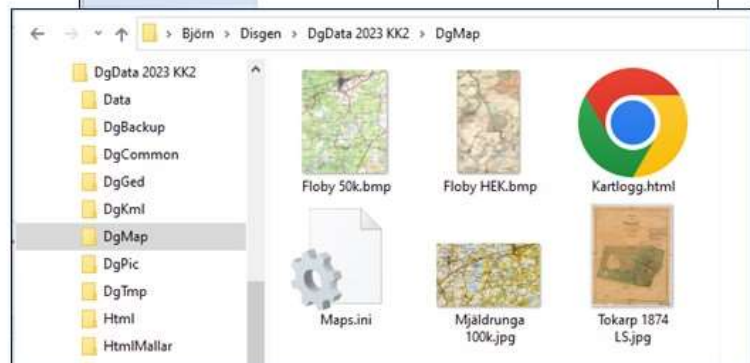

Övningskartor

- Klicka på Arkiv
- Markera Datamapp
- Markera Öppna Datamapp
- Öppna mappen DgMap

Här ligger fyra kartbilder som skall användas i kursen.

19

Egna underlagskartor

- Placeringsverktygen
- Placera med rutnät
- Placera med kyrkor
- Placera med nålar

20

Placera kartbild

En kartbild kan placeras på olika sätt

- Manuellt (förflyttning, skalning, rotation) med referenskarta som bakgrund
- Med hjälp av två kyrkor eller andra orter med givna koordinater
- Med två referenspunkter i en visad bakgrundskarta

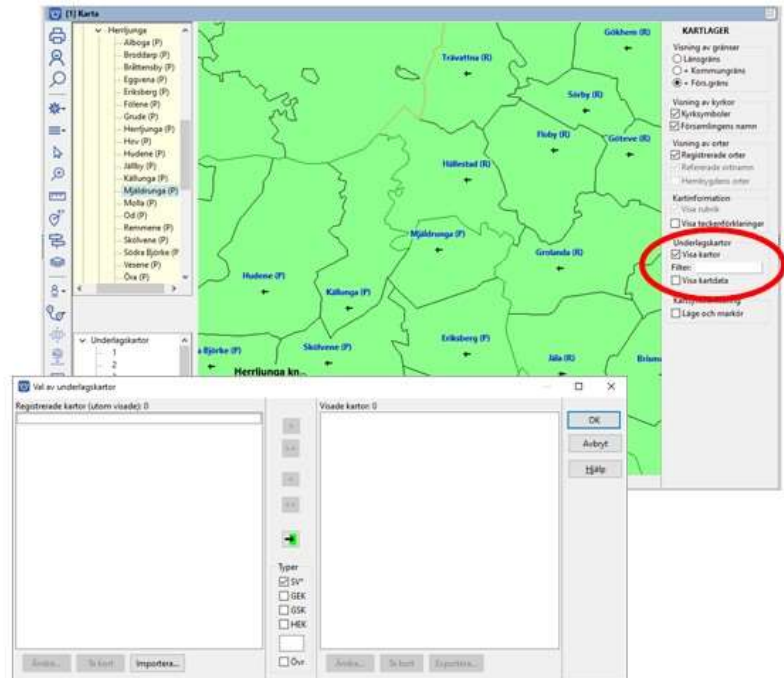
Kartbilden sparas och tilldelas de koordinater som placeringen anger.

21

Förbered placering av kartbild

Moment för övningarna

- Slå av Kartförrådet i Inställningarna för Underlagskartor
- Placera markören i kartan och tryck **W**
Inga kartor i kartdatabasen!
- Markera **Visa Kartor** i Lagerpanelen

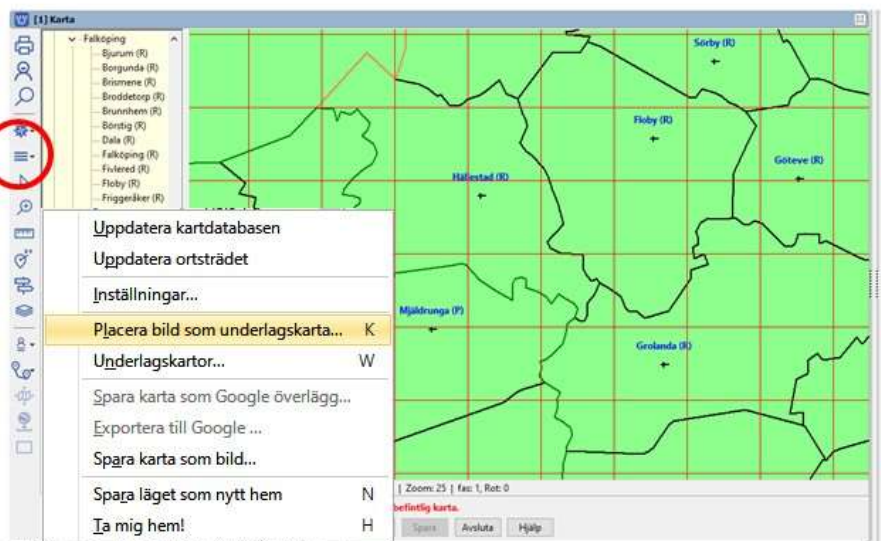

22

Öppna Placeringspanelen

- Klicka på Mer
- Välj Placera bild som underlagskarta... (Eller tryck **K**)

En panel med olika verktyg visas i nederkanten av kartfönstret.

Välj aktuell yta i kartan och HÄMTA sedan bild för underlagskarta eller ÄNDRA befintlig karta.

Hämta

Ändra

1

2

-45 gr ... Rotation ... + 45 gr

Backa

Spara

Avsluta

Hjälp

23

Placeringsverktygen

- **Anvisningar** på lämpliga moment
- **Hämta** kartbild i DgMap
- **Ändra** en redan placerad kartbild som ligger i DgMap
- **Två kartnålar** för fixering av kartbild.
En ort i ortträdet med rätta koordinater kan agera kartnål.
- **Rotationsreglage** 0,1 / 1,0 grader eller fri vridning
- **Backa** ett placeringsmoment
- **Spara** placerad kartbild
- **Avsluta** placeringsmomenten – stäng panelen

24

Studera kartbilden Mjälldrunga 100k.jpg

- Studera kartbilden i Windows bildvisare (klicka på filen i Utforskaren)
- Lokalisera tre kyrkor: en i mitten av kartan, två nära var sin ytterkant på kartbilden

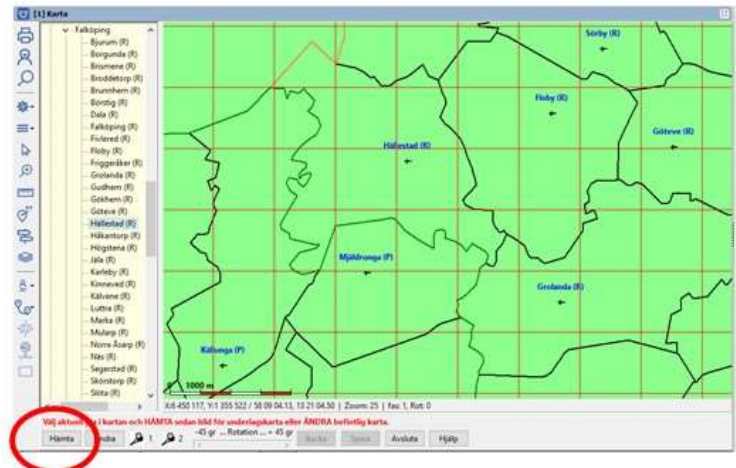

Kyrkorna Mjälldrunga, Floby och Hudene kan vara bra kandidater.
Det svarta rutnätet i denna bild visar koordinatsystemet i RT90.

25

Hämta kartbild

- Välj en lämpligt kartfönster så att de tre kyrkorna är synliga i grundkartan
- Klicka på Hämta
- Välj kartan Mjälndrunge 100k.jpg

- Kartbilden kommer att placeras i mitten av kartfönstret under gränslinjerna och det tända rutnätet

26

Flytta kartbild

- Kartbilden flyttas med
Shift + drag med musen
eller med
Shift + pilar
- Kartbilden zoomas med
Shift + Musens rulle
eller med
Shift + plus/minus

- För små förflyttningar eller zoomförändringar: använd Shift + Ctrl + pilar/+/-
- Kartbilden släcks och tänds med sifvertangent 0
- Kartbilden följer med kartan vid normal zoomning och förflyttning

27

Placera kartbilden

Placera kartbilden så att symbolen för kyrkan i Mjälldrunga i kartbilden sammanfaller med kyrksymbolen för Mjälldrunga i grundkartan. Kyrksymbolen ligger strax under församlingsnamnet i den gröna rutan.

28

Placera kartbilden

Zooma och flytta kartbilden så att också de övriga kyrkorna hittar sina platser.

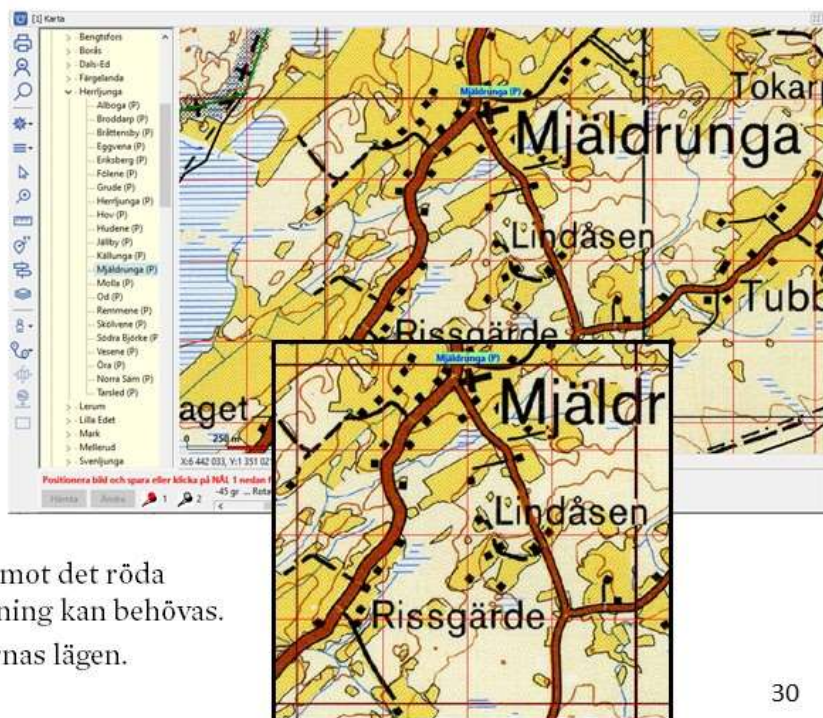

29

Placera kartbilden

Manéren = symbolerna på en småskalig karta är kraftigt överdrivna. De ger dålig noggrannhet. Bättre placering uppnås med hjälp av koordinatsystemets rutnät i RT90. Bildens svarta och Disgenkartans röda rutnät skall sammanfalla.

- Zooma in hela kartan till en ruta av kartans röda rutnät
- Trimma kartbildens läge med sitt svarta rutnät mot det röda rutnätet. Kanske liten vridning kan behövas.
- Kolla även de andra kyrkornas lägen.

30

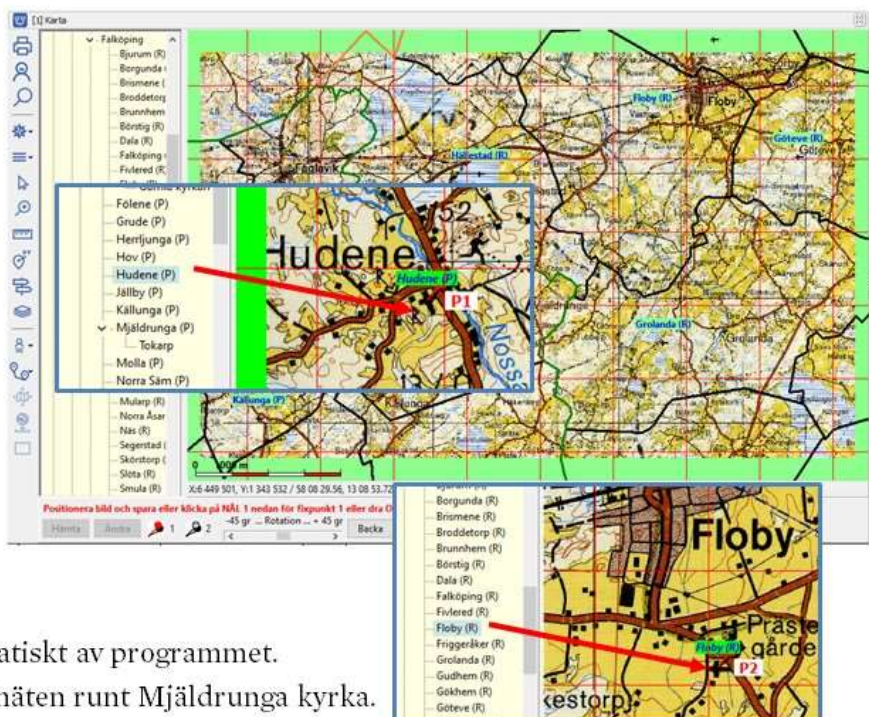
Ett snabbare och enklare sätt

Använd kyrkorna i ortspanelen som referenspunkter

- Zooma in en av kyrkorna (Hudene) i bilden
- Dra ut kyrkans namn från ortspanelen. Markören blir en kartnål. Placera den på kyrkans plats i bilden
- Upprepa för den andra kyrkan (Floby)

Kartan placeras, zoomas och vrids (vid behov) automatiskt av programmet.

- Fintrimma manuellt rutnäten runt Mjälldrunga kyrka. Nålarna i referenspunkterna släpper troligen. Men det är fortfarande rutnäten som ger bästa noggrannhet.

31

Spara kartbilden

När kartbilden ligger rätt

- Klicka på **Spara**

Om bilden vridits vid placeringen, se statusraden, skall den vridna kopian av originalbilden sparas i DgMap där filnamnet får ett tillägg på '_rot'

- Klicka **OK**

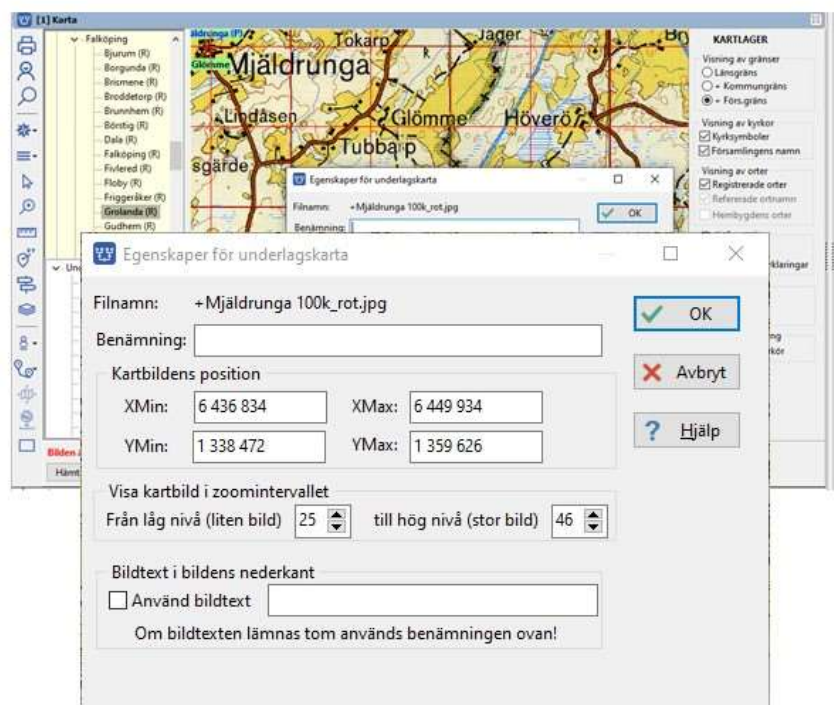
32

Spara kartbilden

Dialog för underlagskartans egenskaper visas

- Fyll i benämningen Mjälldrunga 1:100 000
- **Rör inte koordinaterna!**
- Välj Zoomintervall (programmet har ett bra förslag)
- Tryck OK
- Tryck Avsluta

Nu har kartbilden blivit en underlagskarta som visas i kartfönstret och kan utgöra referens för nästa moment.

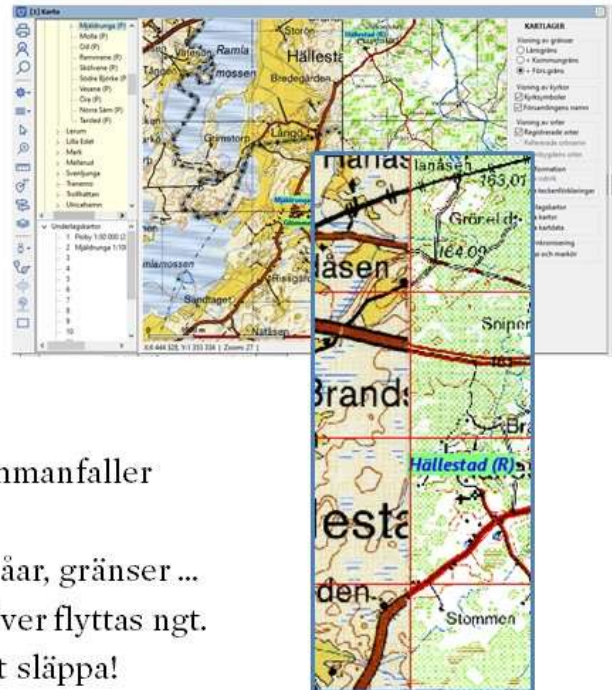

33

Lägg in Floby-kartan i skala 1:50 000

Kartan Mjälldrunga 1:100 000 visas nu som bakgrundskarta.

- Tryck K (på nytt) och hämta kartbilden Floby 50k.jpg
- Använd Floby kyrka som nål 1 och placera i kartbilden
- Leta upp Tokarp på underlagskartan **Släck/tänd kartbilden med siffran 0** för att se underlagskartan bakom.
- Zooma och vrid kartbilden tills gården Tokarp på de båda kartorna sammanfaller
- Låt Floby kyrka ligga fast
- Kolla läget för rutnät, järnvägar, vägar, åar, gränser ...
- Trimma vid behov, kanske kartan behöver flyttas ngt.
- Flyttning av kartbilden får nålen i Floby att släppa!
- Spara kartan som Floby 1:50 000 och avsluta Dialogen

34

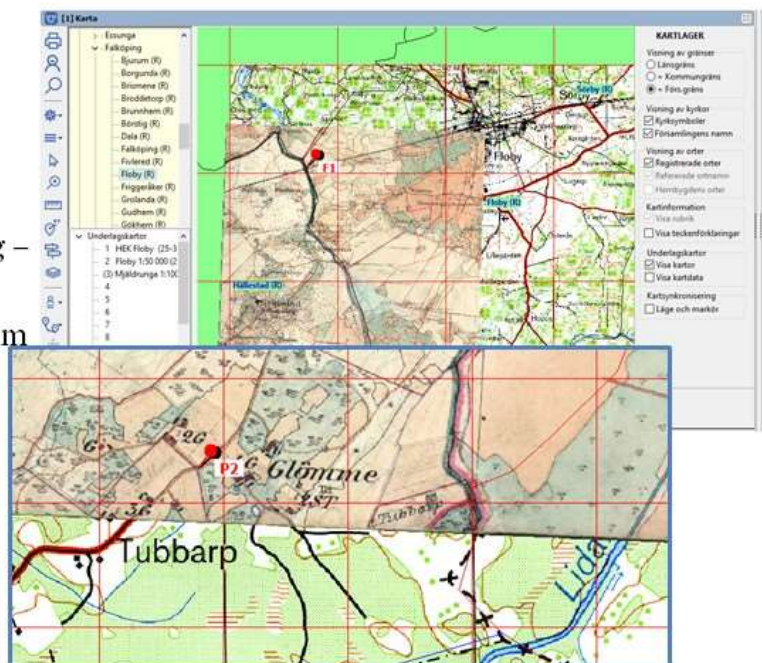
Lägg in Floby HEK-kartan

Kartan Floby 1:50 000 visas nu ovanpå Mjälldrunga 1:100 000

- Hämta kartan Floby HEK.jpg
- Placera nål 1 i korsning järnväg – Lidan (väster Floby)
- Placera nål 2 i vägkors väster om Glömme (nederst i bilden)

Kartan vrids och zoomas i läge.

- Kolla läget och trimma vid behov
- Spara kartbilden som Floby HEK

35

Klipp och montera

- Klipp från skärm och placera bilder med olika zoom
- Klipp bilder från skärm för montage i PhotoFiltre7

36

Hämta klipp från Google Maps Olika zoomvyer

- Sök Tokarp, Floby på Google Maps
- Stäng sökrutan
- Visa satellitvy
- Zooma ut och klipp översikt
- Spara som Tokarp 11.jpg
- Zooma in, klipp o spara Tokarp 12.jpg
- Zooma in nära, klipp och spara Tokarp 13.jpg
- Placera de tre bilderna med överlappande zoomintervall

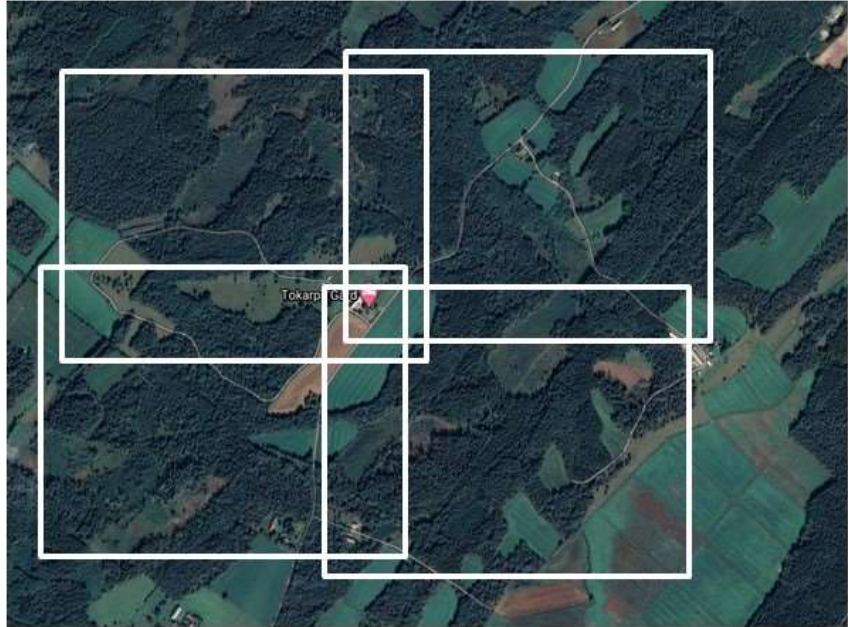
37

Klipp överlappande bilder från Google Maps

- Zooma in Tokarp
- Klipp i mitten och spara bild
- Dra kartan i olika väderstreck
- Klipp nya bilder med överlappning

Efter montage i bild-program får man stor bild med delbildernas upplösning

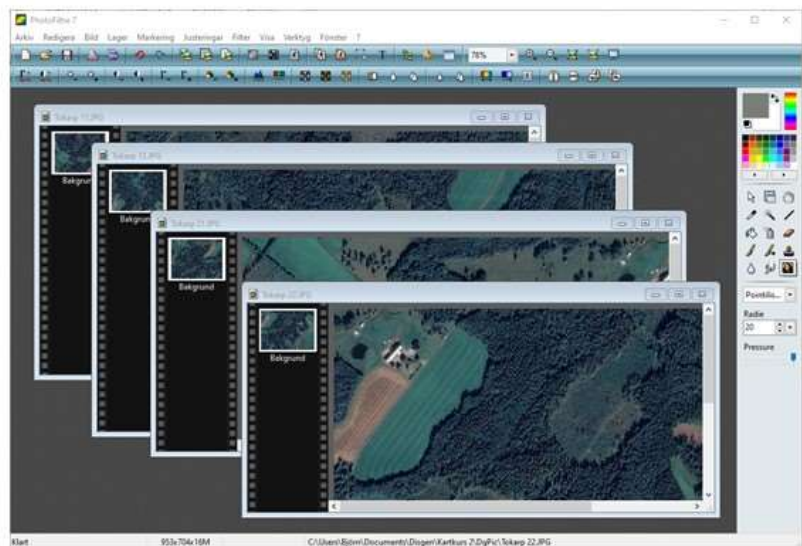
38

Montera klipp i PhotoFiltre (1)

Hämta alla bilderna

- Meny Arkiv
- Öppna

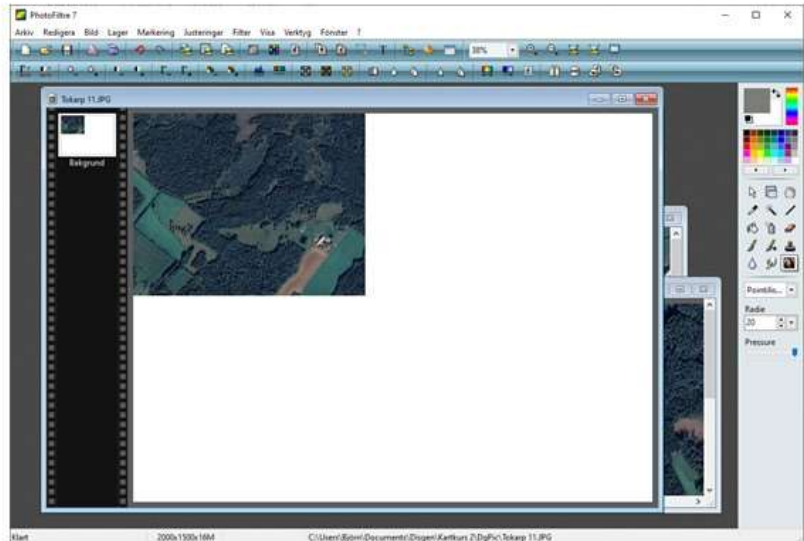

39

Montera klipp i PhotoFiltre (2)

Gör arbetsytan för en av bilderna större för att ge plats för montering

- Meny Bild
- Storlek på arbetsyta

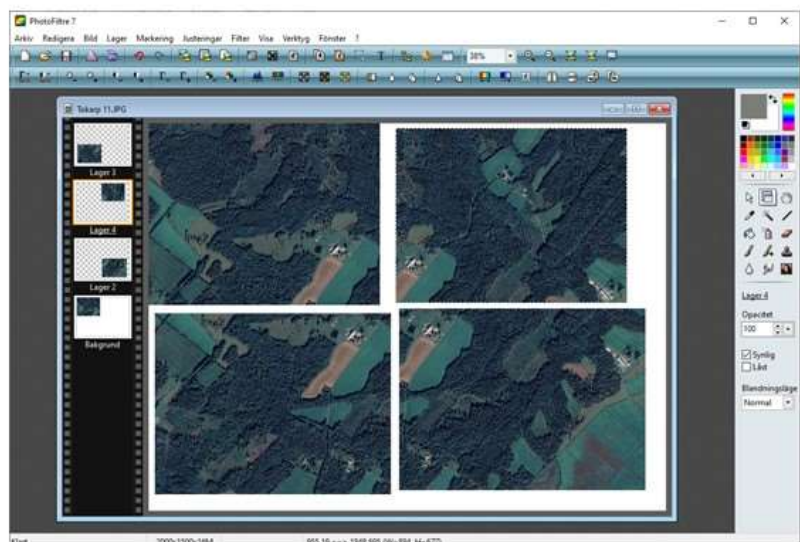
40

Montera klipp i PhotoFiltre (3)

Placera övriga bilder i samma arbetsyta

- Markera hela delbilden som skall tillföras
- Kopiera
- Klistra in i arbetsyta
Nytt lager skapas

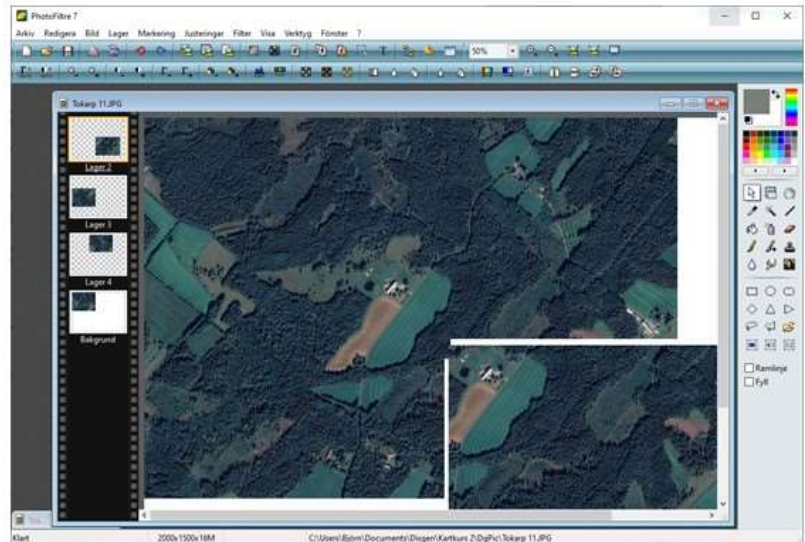
41

Montera klipp i PhotoFiltre (4)

Flytta bilderna i resp lager till överlappning

- Dra in resp. delbild tills överlappning matchar

42

Montera klipp i PhotoFiltre (5)

Slå ihop lagren

- Meny Lager
- Lägg ihop alla lager

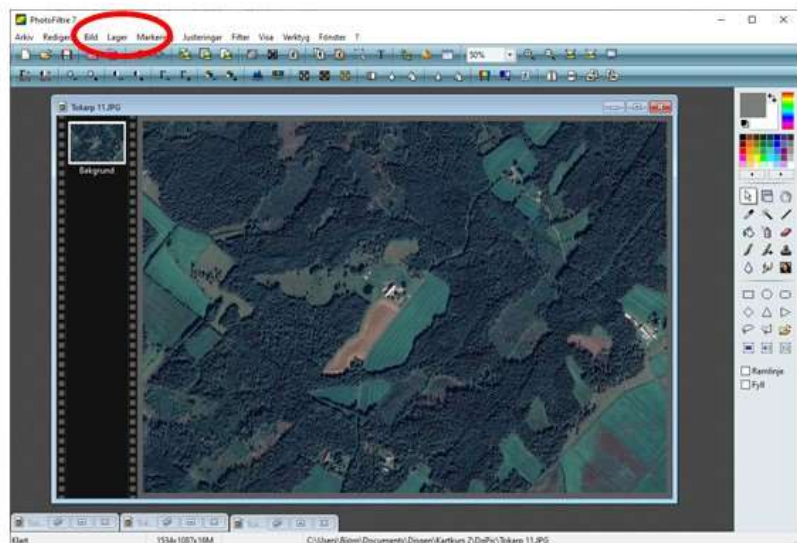
Klipp rent

- Markera bilden för rena kanter
- Högerklicka
- Beskär lager

Spara nya bilden

- Arkiv
- Spara som ...

Placera bilden som underlagskarta för Tokarp

43

Placera Laga Skifteskarta

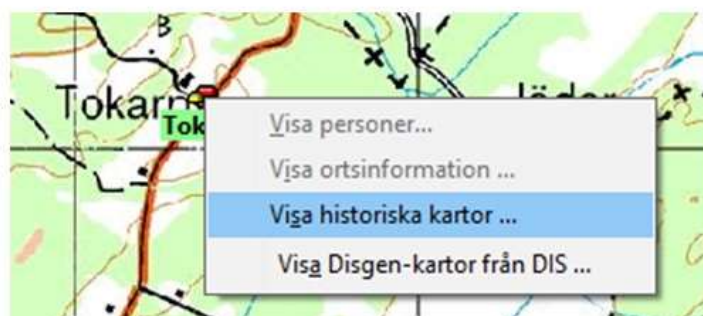
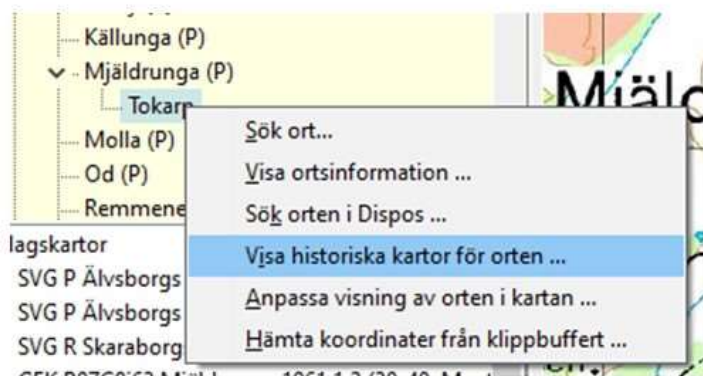
- Hitta historiska kartor
- Retuschera Laga Skifteskarta
- Placera kartbild på HEK

44

Hitta historiska kartor

- Markera en ort med egna koordinater i trädet eller ...
- Markera en punkt i kartan
- Högerklicka
- Välj
Visa historiska kartor ...

45

Välj kartakt

Möjlighet att filtrera bland sökresultaten

- Gå
Tillsökresultat

Dölj filtrering

Till sökresultat

Filtrera på arkiv

Visa akter för dessa arkiv

☒ Lantmäteristyrelsen
 ☒ Rikets allmänna kartverk
 ☒ Lantmäterimyndigheterna

Filtrera på kartserier

Visa kartor från dessa kartserier

☒ Ekonomiska kartan
 ☒ Generalstabskartan
 ☒ Häradsekonomiska kartan

☐ Avmarkera alla kartserier
 ☒ Markera alla kartserier

Filtrera på årtal

Årtal (fr.o.m.)

Årtal (t.o.m.)

Filtrera på beskrivning och beteckning

Skriv ord eller ortnamn. Till exempel: Laga skifte, avsöndring eller Gävle

46

Sökresultat

- Småskaliga kartor, t.ex. Häradsekonomiska kartan
- Alfabetiska registret med förteckningar över gårdars olika akter
- Storskaliga lantmäteriakter som
 - Arealavmätningar
 - Storskiten
 - Laga Skiten
 - mm

Sökresultat

Sökningen gav 36 sökträffar

v År

v Beskrivning

v Beteckning

- Häradsekonomiska kartan

Floby, 43-22

- Alfabetiska registret

16-häl-alff

- Alfabetiska registret

15-mjå-alff

Mjåldrunga socken

Kort /

Tolkarp N:o 1 mff. 58

Jordreg. band 58 Blad 38

Aktens N:o	Förrättnings beskaflenhet	Fastställd eller afslutad år	Antal	Kartor		Mandl.		Författarens namn
				Förv. plats	Antal sidor	Förv. plats	Antal plats	
29	Laga st. i Mjåldrunga t. utm. av N:o 13	18 ³³ 49	1	1741	127	1743	127	J. Fredberg
	N:o 1 t. terr. - 14	18 ³³ 78	1	1740	82	1743	127	J. Fredberg
	Öguth mff. Rens. skott i Mjåldrunga t. - 16	18 ³³ 26	1	1741	395	1745	1745	d.
	N:o 1 t. i Ångärd. l. - 35	18 ³³ 60	1	1740	109	1741	127	d.
30	Laga st. i Rens. alle äger	18 ³³ 74	1	1740	119	1743	127	d.
	Fartlög. Rens. i Rens. skott i Mjåldrunga t. - 1	18 ³³ 13	1	1741	34	1745	1745	J. Fredberg
	Laga st. i Rens. alle äger	18 ³³ 43	1	1741	127	1743	127	J. Fredberg
36	Laga st. i Rens. alle äger	18 ³³ 43	1	1741	127	1743	127	J. Fredberg
39	Laga st. i Rens. alle äger	18 ³³ 43	1	1741	127	1743	127	J. Fredberg
40	Laga st. i Rens. alle äger	18 ³³ 43	1	1741	127	1743	127	J. Fredberg

* Anm. se nästa sida.

Artiklet understruket utmärker att förrättningen är afslutad.

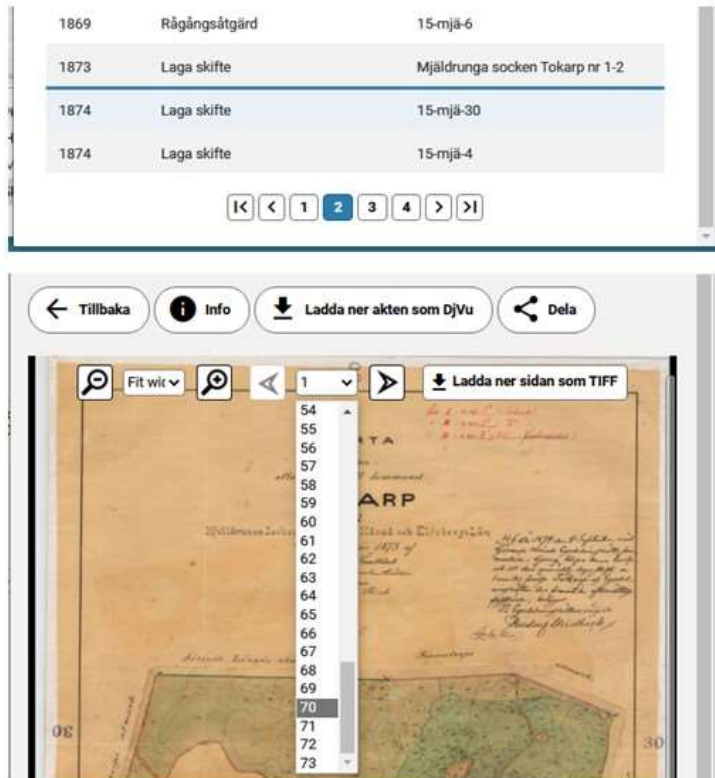
15-MJÅ-ALFT

47

- Klicka på
1874 Laga Skifte 15-mjä-30
- Visa info om akten
- Zooma kartbilden
- Bläddra mellan sidorna
- Ladda ner akten som DjVu
- Ladda ner sidan som TiFF

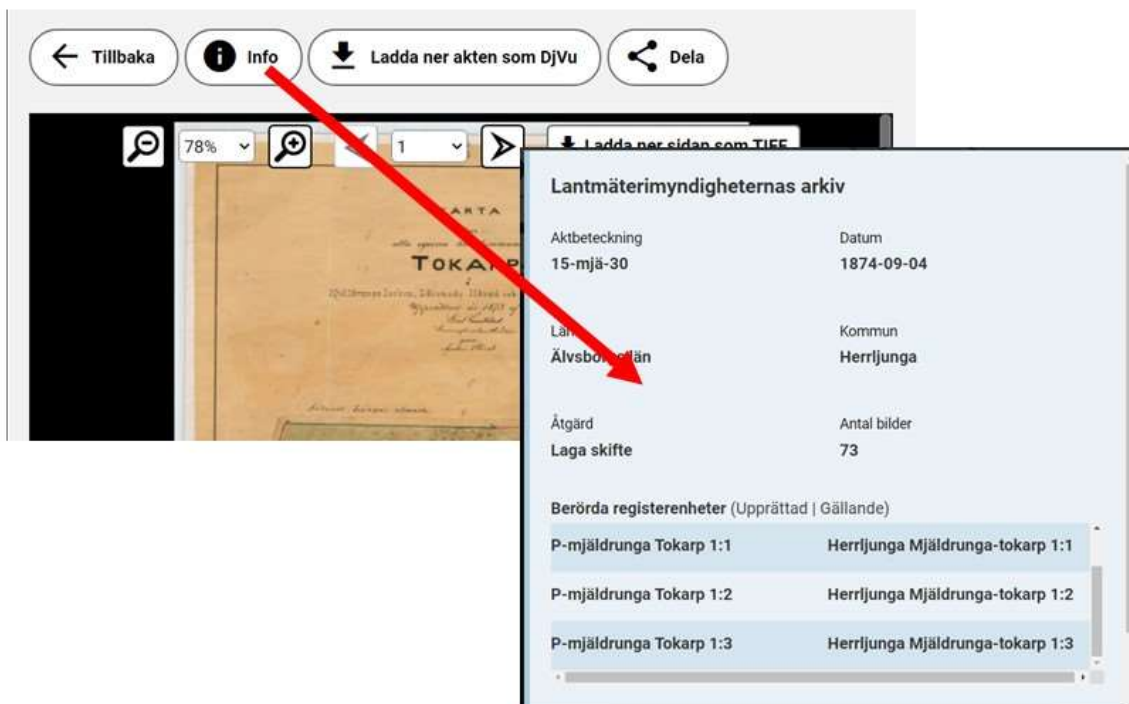
Välj och visa karta/akt

48

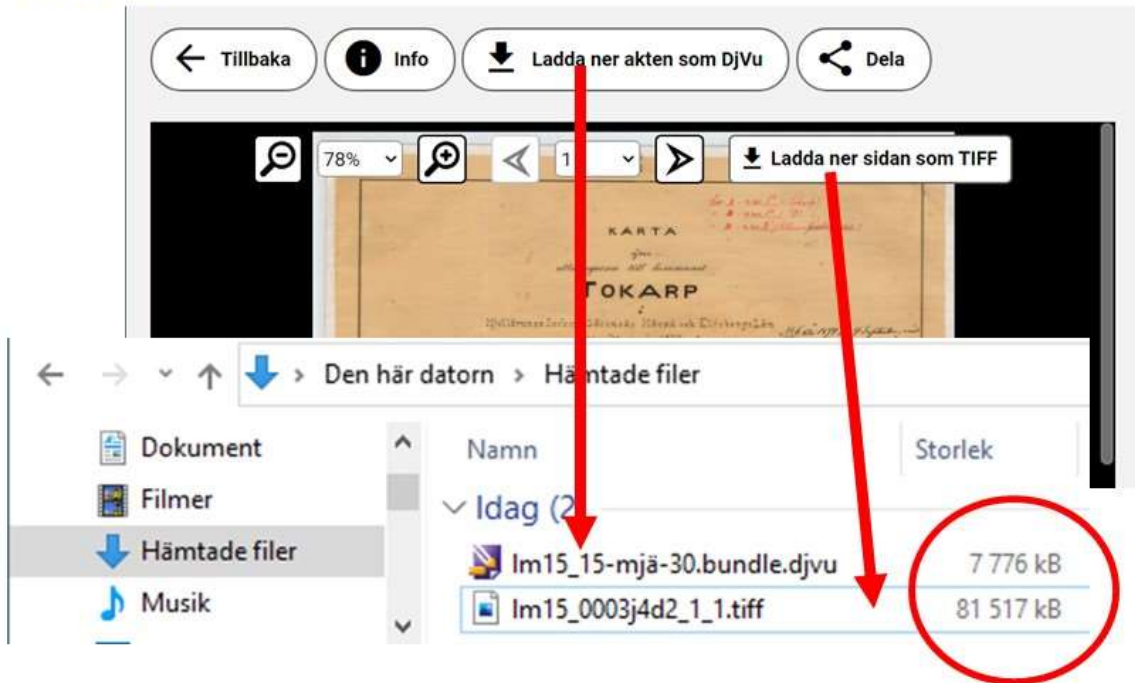
Visa info

49

Hämta akt / sida

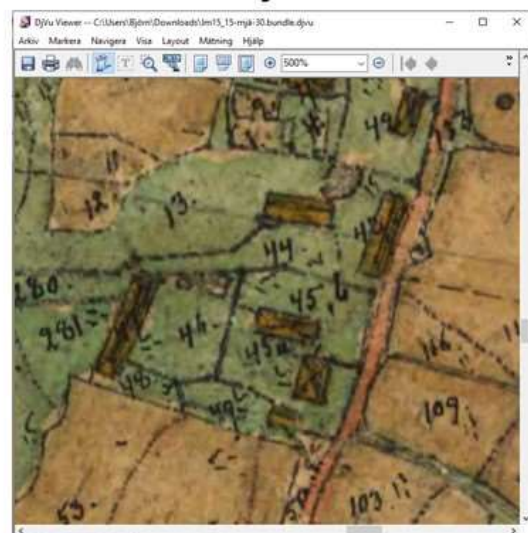
50

Hämtad karta

81 MB, Tiff

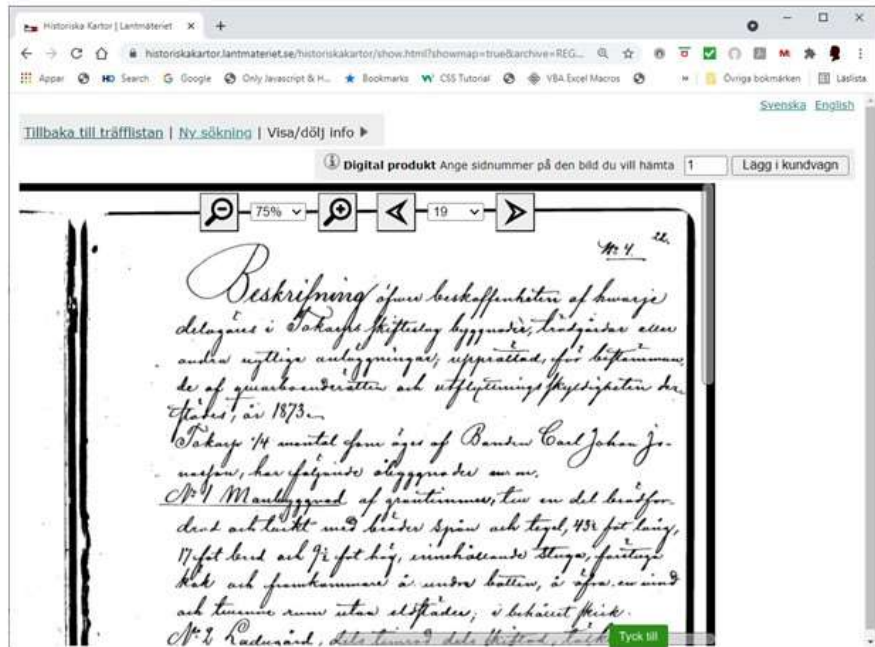
8 MB, DjVu

51

Titta på lantmäteriakten

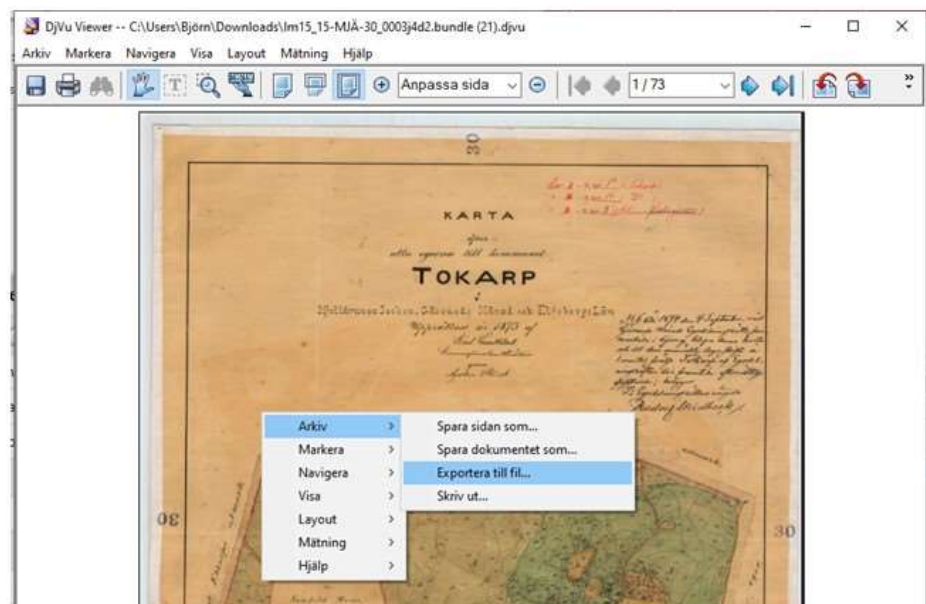
Inför ett Laga skifte beskrivs både mark och byggnader i detalj för värdering inför samman- slagningen av de spridda jordlotterna och beslut om vem som måste flytta sina hus till egen mark.

52

Titta på sparad akt i DjVu Viewer

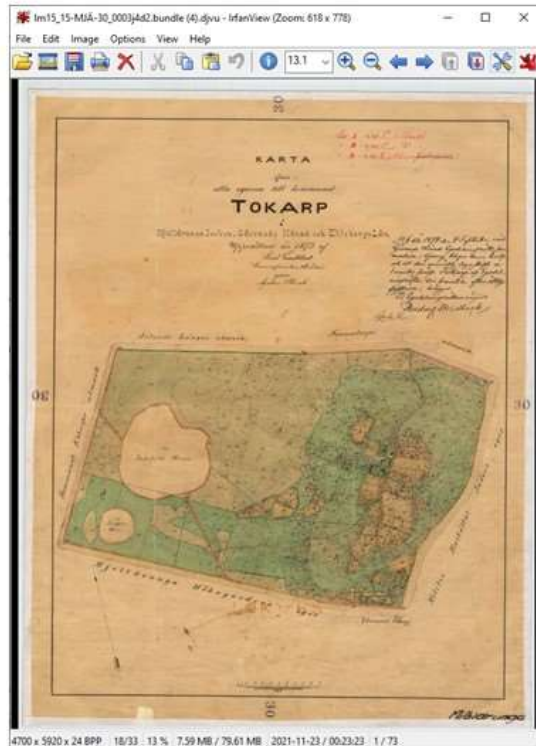
- Visa akt i DjVu-visare
- Zooma
- Bläddra
- Spara bild/akt som DjVu (liten fil)
- Exportera bild till bmp (stor fil)

53

Visa karta/akt i IrfanView

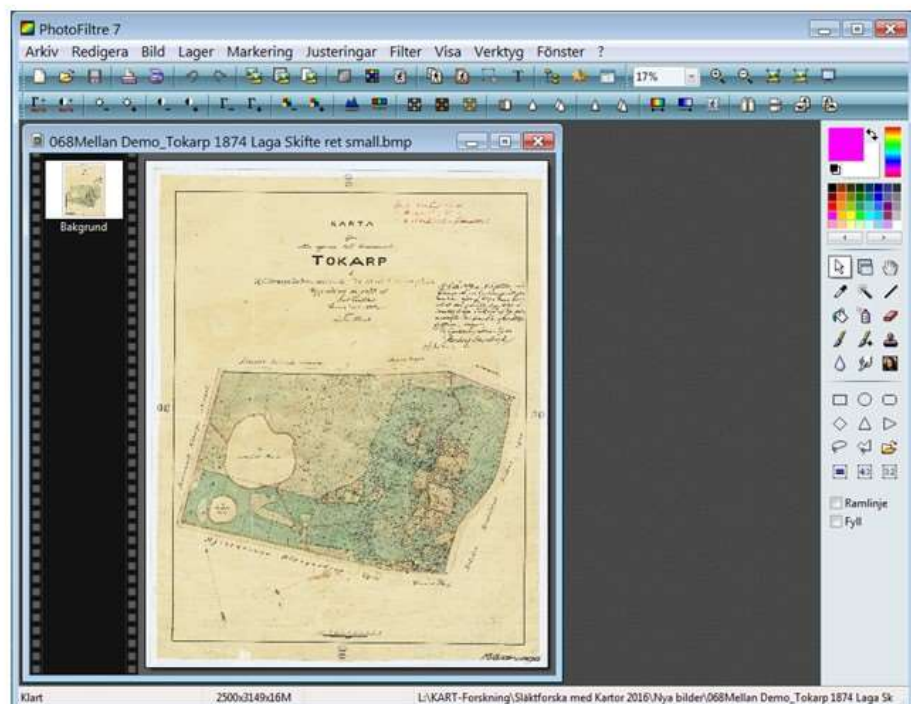
IrfanView hämtas på
irfanview.com

54

Öppna kartsidan i PhotoFiltre 7

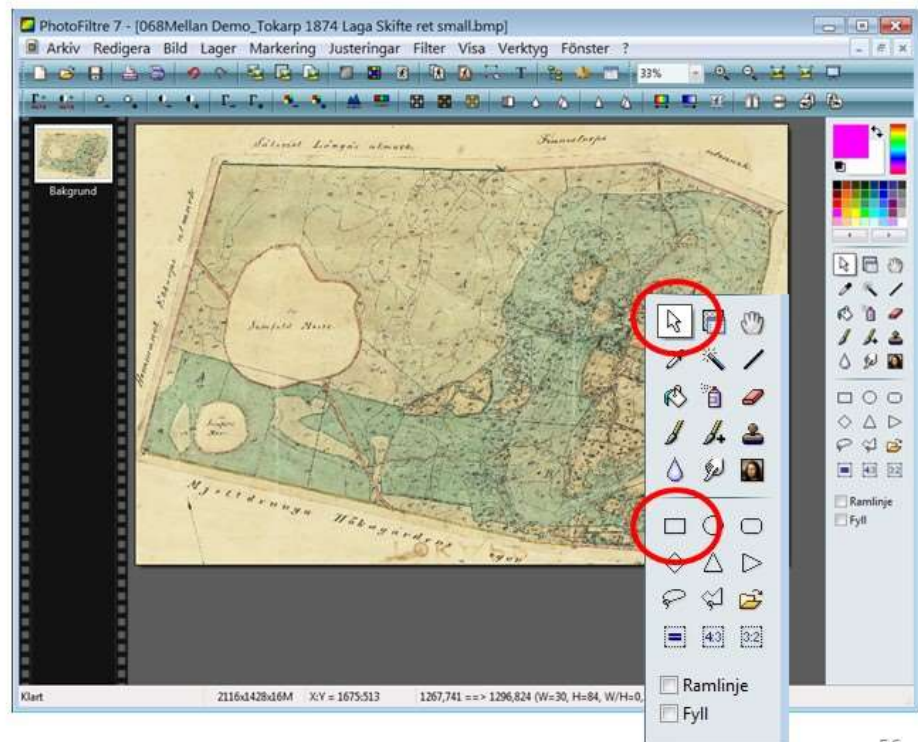
- Klicka på Arkiv
- Klicka på Öppna
- Välj kartbilden

55

Grovklipp kartbilden

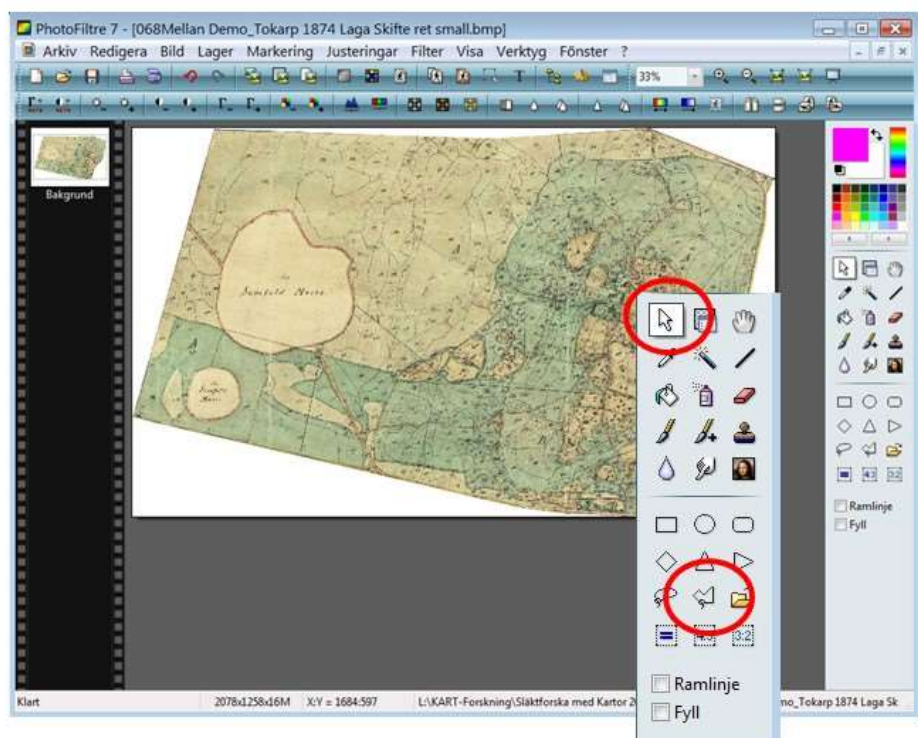
- Välj verktyget Markering med Rektangel
- Rama in kartytan
- Högerklicka innanför markeringen och välj Beskär.

56

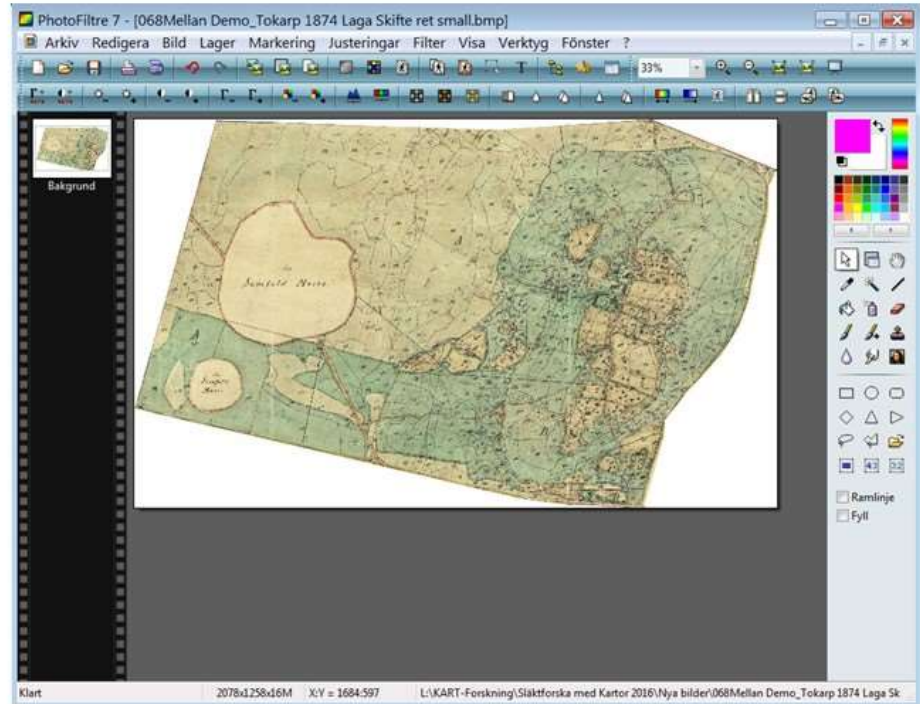
Markera längs kartgränsen

- Välj verktyget Markering med Polygon
- Markera kartgränsen genom att markera med en serie raka linjesträckor till sluten slinga
- Högerklicka och välj åter Beskär.

57

Tillfälle att justera bildens färger

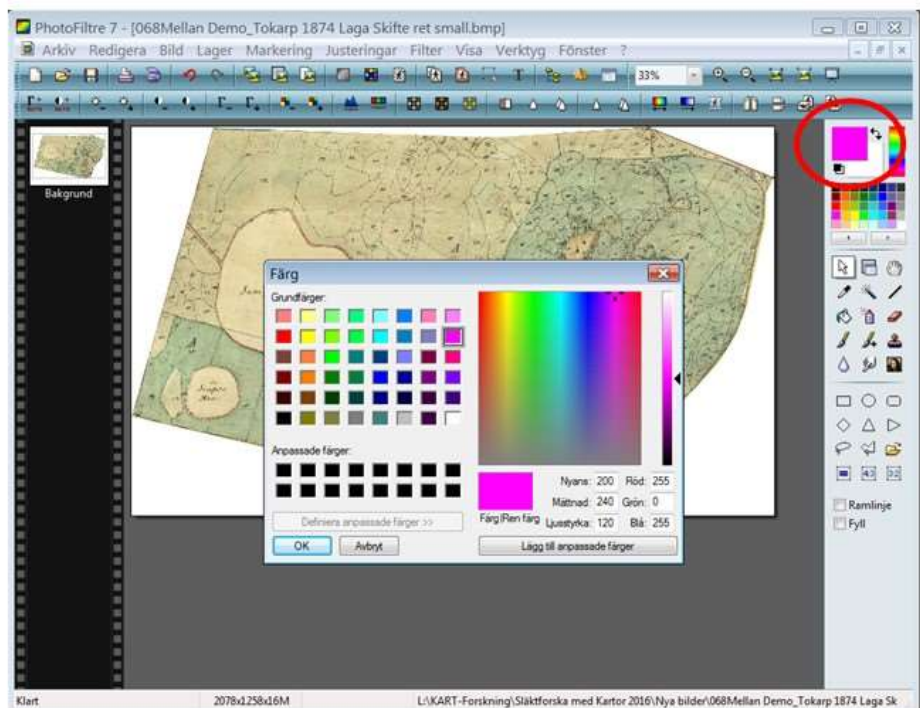
58

Välj färg för transparens

- Klicka på förgrundsfärgen
- Välj färgen magenta: 255,0,255 i färgpaletten

Denna färg tolkar Disgen som genomskinlig

(Disgen hanterar f.n. inte alfakanal för transparens)

59

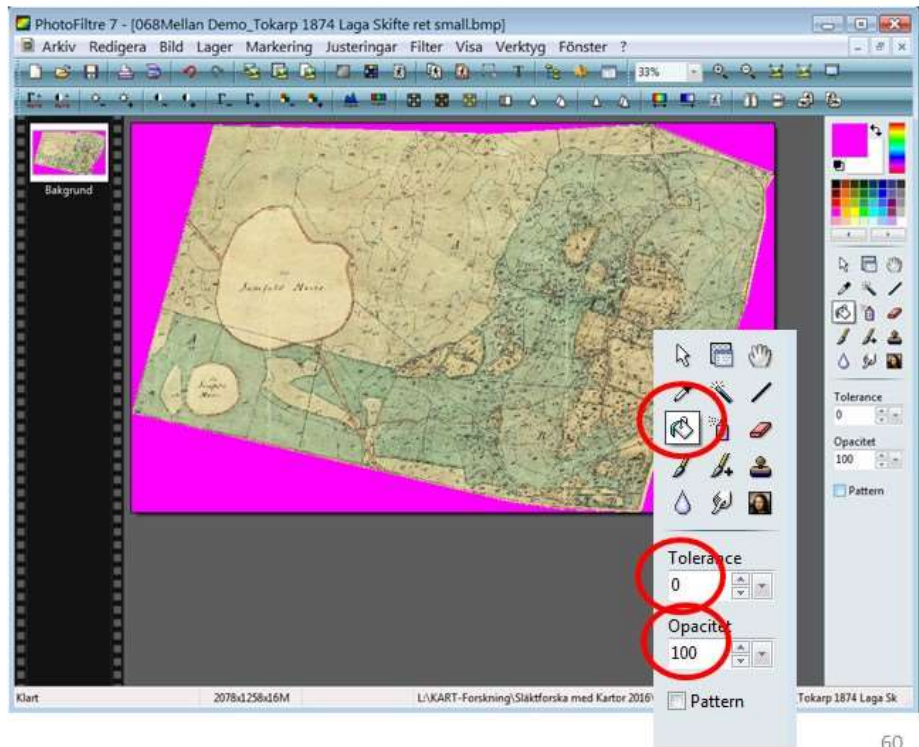
Markera transparenta ytor

Använd färghinken för att färga tomma ytor med den transparenta färgen.

Notera:

- Toleransen = 0
- Opaciteten = 100

(Bakgrunden kunde ha satts till magenta före radering från början)

60

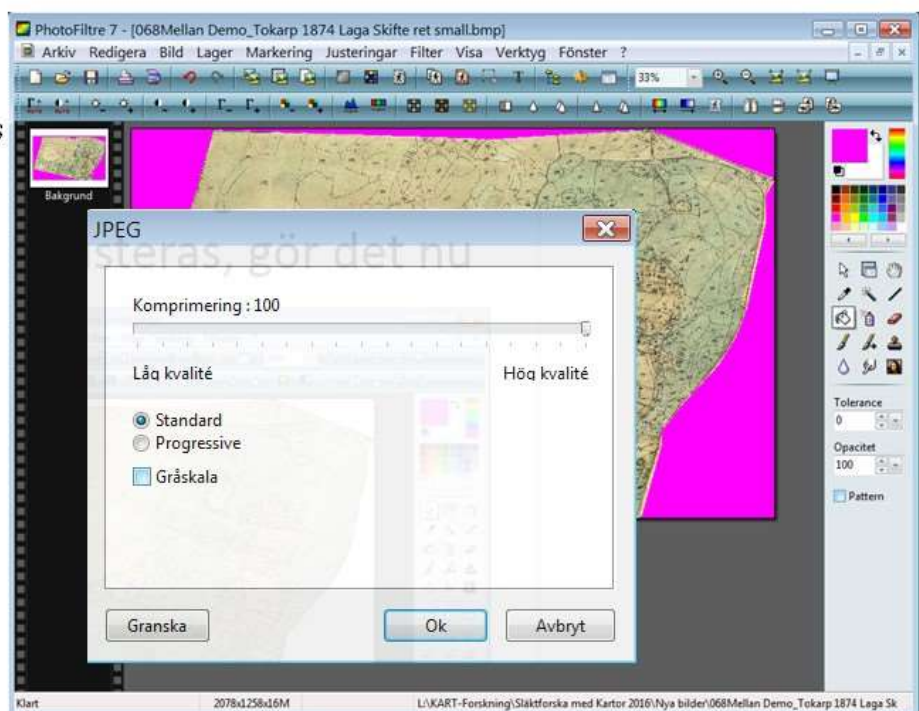
Spara retuscherad kartbild

Spara bilden som bmp-fil med Windows 24-bitars färgpalett.

Om bilden sparas som jpg-fil:

Välj maximal upplösning – bästa kvalitet.

Detta ger den transparent färgen en avvikande nyans 255,0,254 (Disgen tolererar denna avvikelse)

61

Placera Laga skifteskartan

- Visa Tokarp på HEK för Floby
- Hämta retuscherad kartbild
- Dra nål 1 och släpp på punkt i bakgrunden
- Dra nål 1 och släpp i kartbilden

Kartbilden flyttas automatiskt så att punkterna sammanfaller

62

Placera Laga skifteskartan

- Dra och släpp nål 2 i punkt i bakgrunden
- Dra och släpp nål 2 i motsv. punkt i kartbilden

Kartbilden skalas och vrids automatiskt

- Trimma bilden vid behov

Kartbilden klar att sparas i DgMap

63

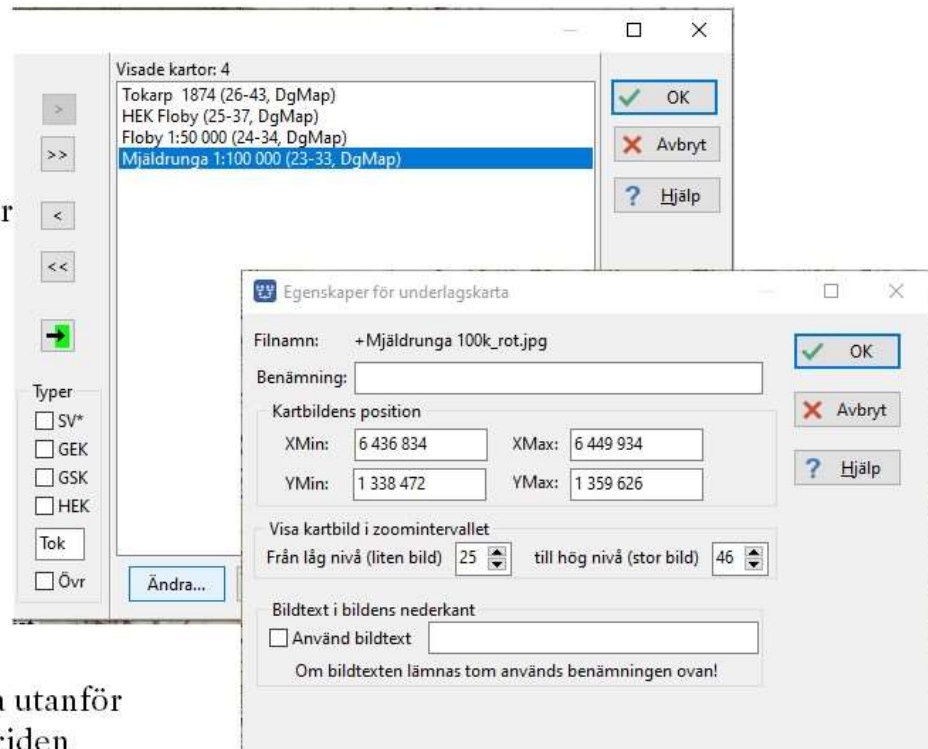
Ändra egenskaper för en kartbild

I dialogen
Val av underlagskartor

- Markera karta
- Klicka på
Ändra-knappen

Dialog för kart-
bildens egenskaper
visas och innehållet
kan ändras

Bildtexten kan hamna utanför
bilden om denna är vriden
medurs.

64

Studera och spara kartor

- Jämför kartor i samma fönster
- Jämför kartor i två fönster
- Spara karta som bild
- Skriv ut karta

65

Jämför kartor i samma fönster

Med flera registrerade
underlagskartor

- Välj vilka underlagskartor som skall användas (genväg W)

I ortsträdet

- Välj vilka kartor som skall synas eller släckas (siffror)
- Flytta karta till annat lager (Shift + pil upp/ner)

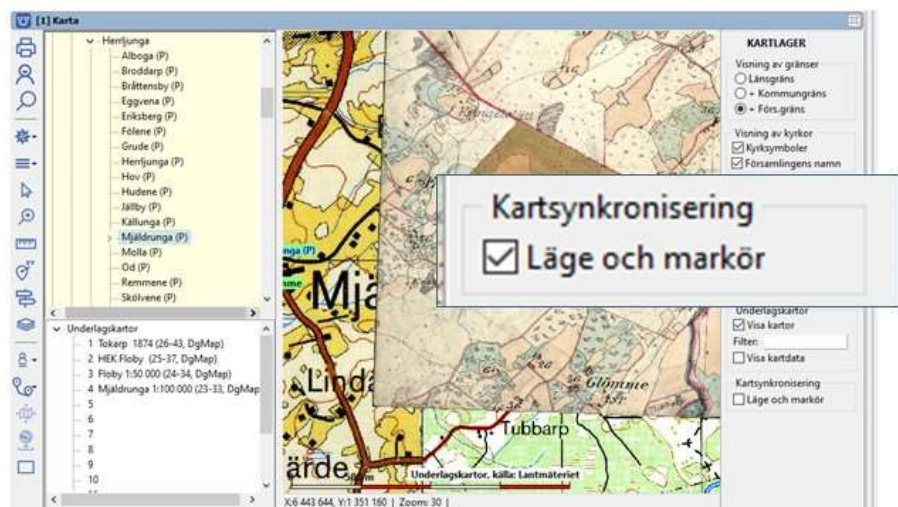
66

Jämför kartor i 2 fönster (1)

I lagerpanelen

- Markera Läge och markör i ramen

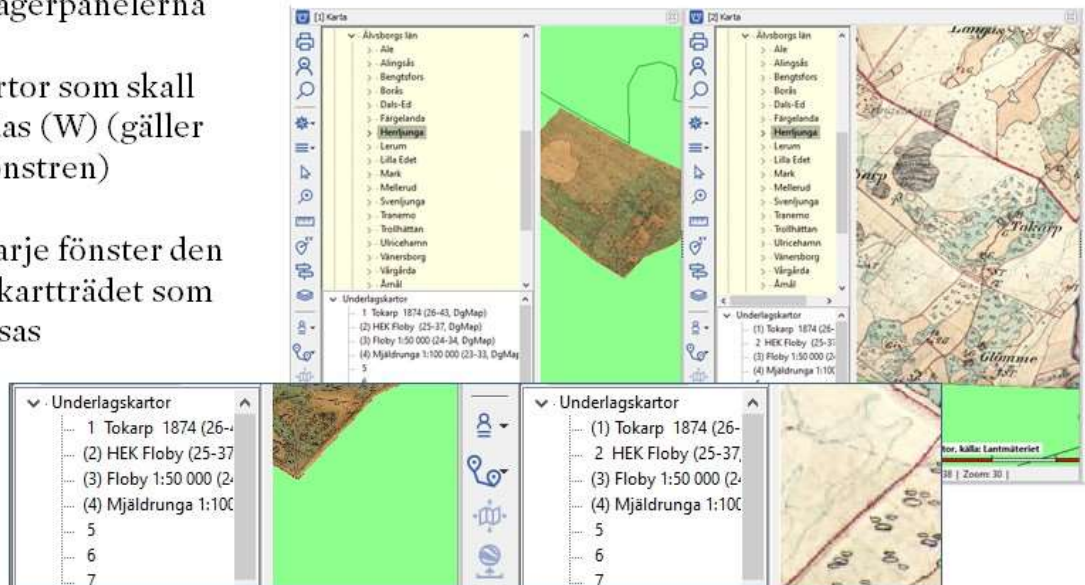
Modell 5 aktiveras med två synliga kartfönster

67

Jämför kartor i 2 fönster (2)

- Stäng lagerpanelerna
- Välj kartor som skall användas (W) (gäller båda fönstren)
- Välj i varje fönster den karta i kartträdet som skall visas

68

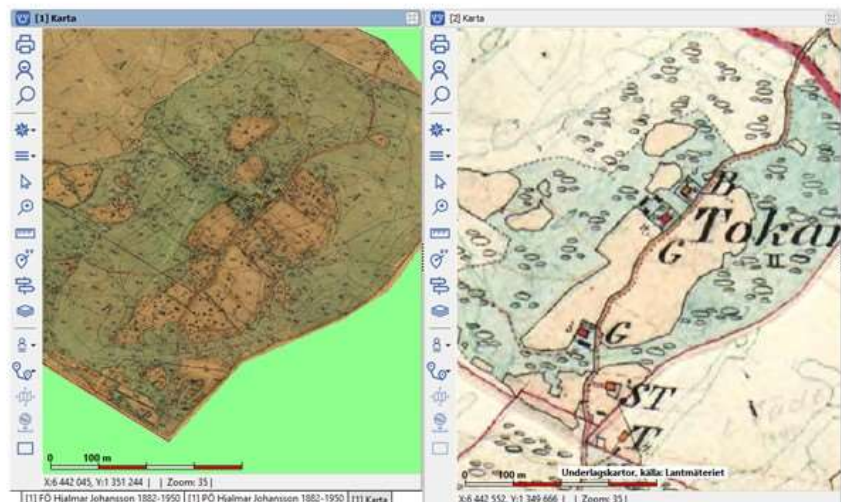
Jämför kartor i 2 fönster (3)

- Stäng orts-panelerna för största kartfönster

Musmarkören i fönster 1 har en 'kopia' med samma läge i fönster 2

De två fönstren är nu synkroniserade

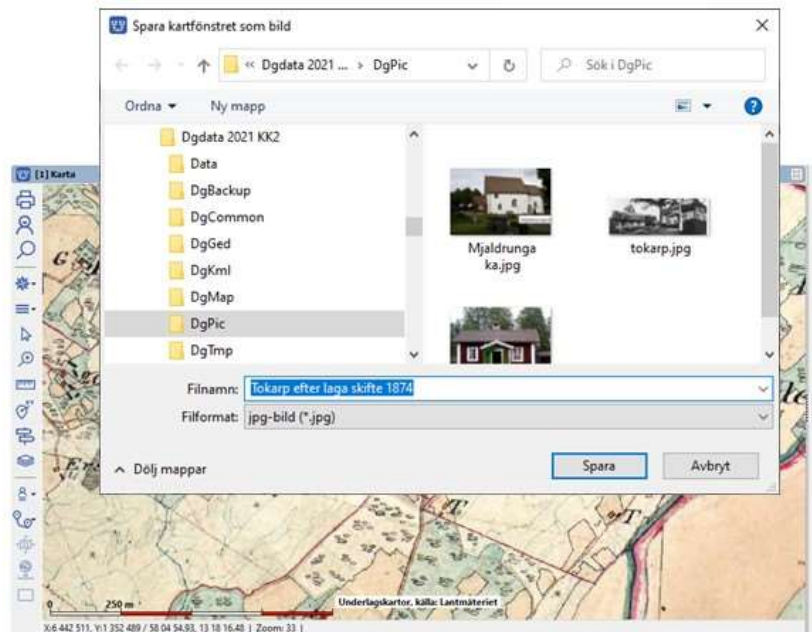
- Zooma och panorera i kartfönster 1 - kartfönster 2 följer med

69

Spara kartan som bild

- Stäng ords- och lagerpanelerna för att få max kartyta
- Bilden blir exakt kopia av fönstret
- Klicka på
- Välj Spara karta som bild...
- Fyll i lagringsplats (DgPic föreslagen)
- Fyll i kartbildens filnamn och välj filformat (jpg eller bmp)

70

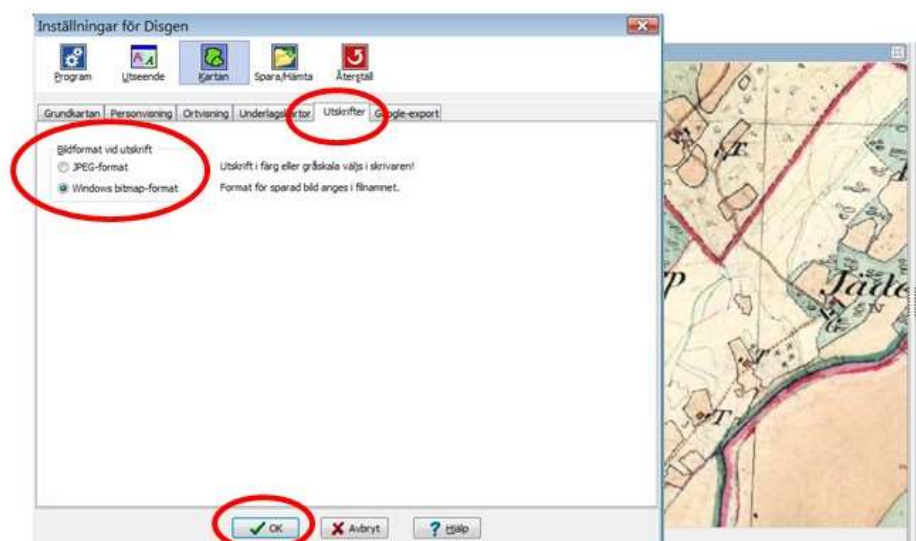
Kartans inställningar för utskrifter

- Klicka på
- Välj Inställningar

Välj

- Flik Utskrifter
- Bildfilformat (JPEG / Bitmap)
- Tryck OK

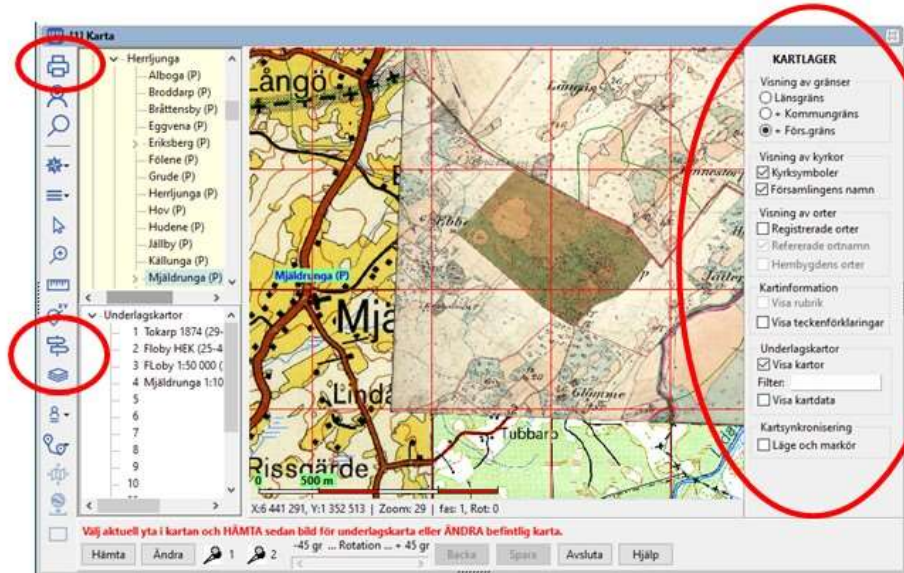
Utskrift i färg eller svart/vit väljs med skrivarens inställningar!

71

Arrangera kartvyn

- Välj i lagerpanelen om orter skall visas
- Stäng båda panelerna och välj önskad kartvy – utskriften bygger på den kartvy du ser.
- Klicka sedan på Skrivarknappen

72

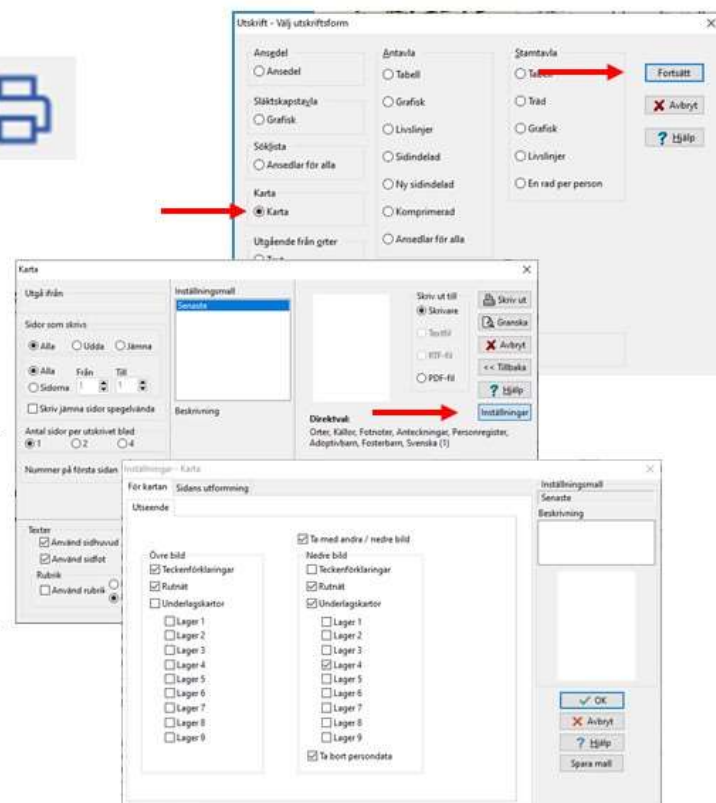
Skriv ut karta

- Klicka på Skrivarknappen
- Klicka på Fortsätt
- Klicka på Inställningar

För kartan – Utseende
Välj ...

- Ta med teckenförklaringar
- Ta med rutnät
- Ta med underlagskartor
- Ta med 2:a sida
- Ta med teckenförklaringar
- Ta med rutnät
- Ta med underlagskartor
- Ta bort persondata

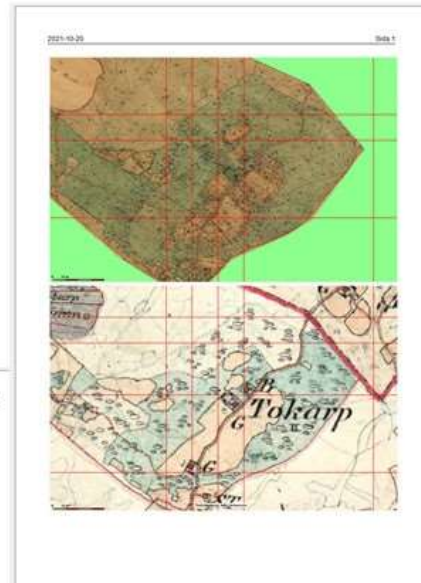
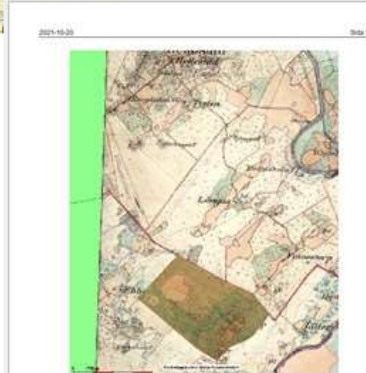

73

Skriv ut karta

Vilka
inställningar
behövs för
att få dessa
tre varianter
av utskrifter?

Underlagskartor kan
naturligtvis kombineras
med levnadsbanor

74

Kartor för hembygd, webb och Google

- Skapa hembygdskarta
- Skapa Google-överslägg
- Exportera kartor i paket

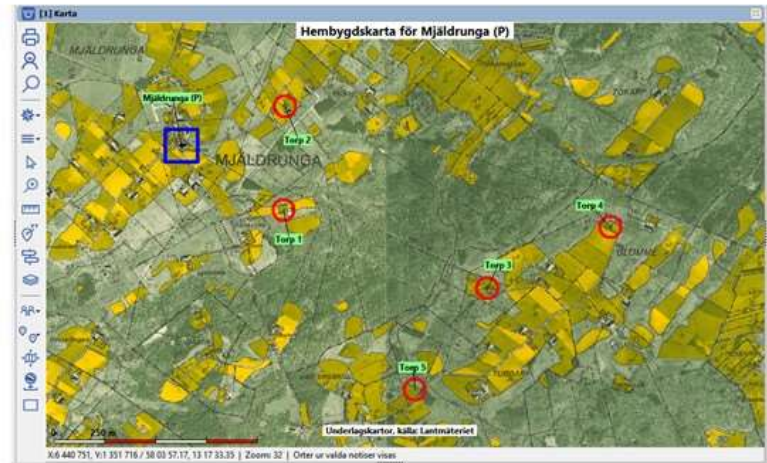
Skapa hembygdskarta

Markeringar i kartan för

- Huvudort (förs, rote, herrgård...)
- Direkt underliggande orter (gårdar, torp, ...)

Markörers form, färg och storlek kan väljas

Markeringarna ersätter ortssymbolerna

Kartan kan sparas som bild, skrivas ut, eller exporteras som kartöverlägg för Google Earth Pro eller till Webb-export

76

Skapa hembygdskarta

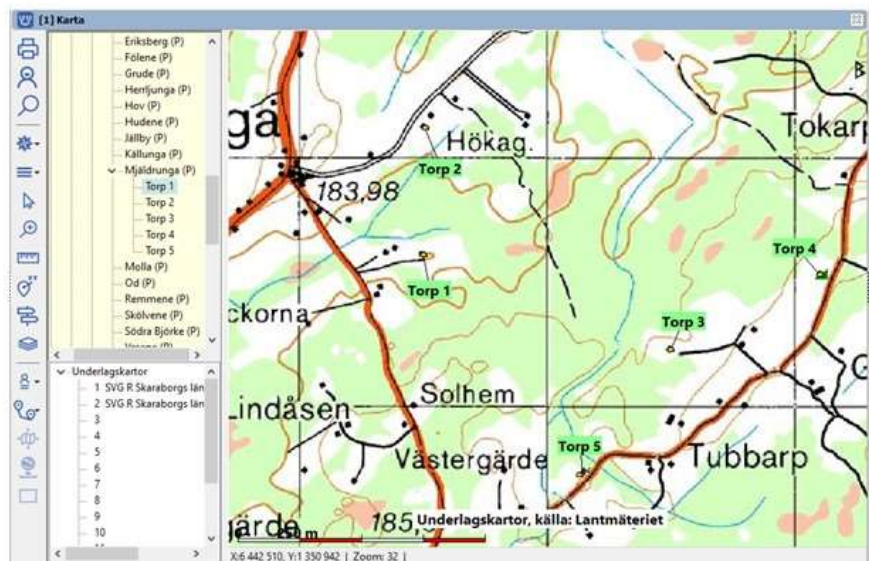
Lägg in 5 olika orter under Mjälldrunga

De kan t.ex. vara

- Torp
- Backstuga
- Soldattorp

Sprid ut dem på olika gårdssymboler utan egna namn

Skapa en eller flera personer i en familj som lever på de olika orterna

77

Välj ortmarkörer

- Klicka på
- Välj Inställningar
- Välj flik Underlagskartor
- Välj ortssymbolen form, färg och storlek

Välj personinformation

- Välj notistyper för ortsvisning i Inställningar för Personvisningen
- Samla personer med anknytning till orterna, t.ex. familj / släkt / söklista efter yrke ...

Skapa hembygdskarta

Symbol för Hembygdens orter

Storlek (pixlar) Linje (pixlar)

Huvudort
☐ Ingen ☐ Cirkel ☒ Ruta Färg 45 5

Underort
☒ Cirkel ☐ Ruta Färg 30 4

Grundkartan Personvisning Ortvisning Underlagskartor Utskrifter

Välj notiser för

Översikt Välj bland

Ortsvisning

Adress		Död
Begravd		Född
Döpt		Inflyttad
Flyttade		Levde
Före äktenskap		Utflyttad
Gift		Yrke
Konfirmation		
Oforskat		
Sambo		
Skild		
Special		

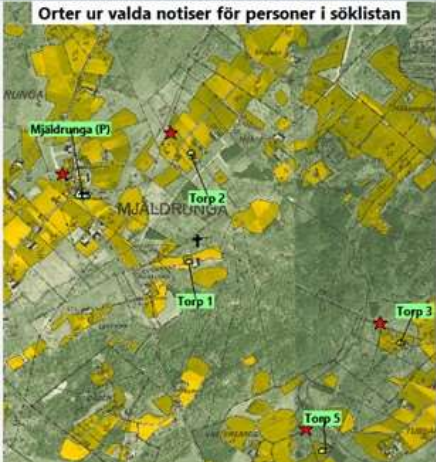
78

Skapa hembygdskarta

- Hämta person-informationen
- Visa person-informationen som orter
- Dra ut huvudorten från ortsträdet till kartan – huvudorten är nu vald

Orter ur valda notiser för personer i söklistan

KARTLAGER

Visning av gränser
☐ Länsgräns
☐ Kommungräns
☒ Försöksgräns

Visning av kyrkor
☐ Kyrksymboler
☐ Församlingens namn

Visning av orter
☐ Registrerade orter
☒ Refererade ortnamn
☐ Hembygdens orter

Kartinformation
☒ Visa rubrik
☐ Visa teckenförklaringar

Underlagskartor
☒ Visa kartor

Filter:
☐ Visa kartdata

Kartsynkronisering
☐ Läge och markör

I lagerpanelen tänds
Hembygdens orter
i gruppen Visning av orter

Visning av orter

☐ Registrerade orter

☒ Refererade ortnamn

☐ Hembygdens orter

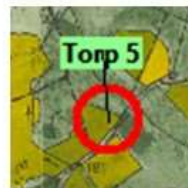
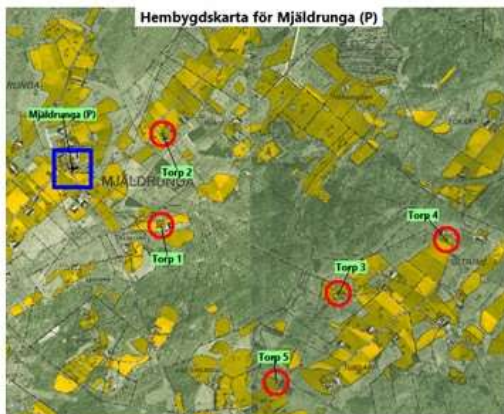
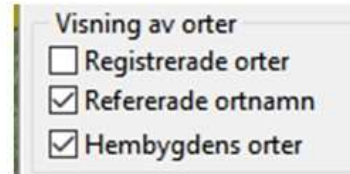
79

Skapa hembygdskarta

- Markera Hembygdens orter

Ortssymboler och händelse-symboler försvinner och Hembygdssymbolerna ringar in orterna

Kartan kan sparas som

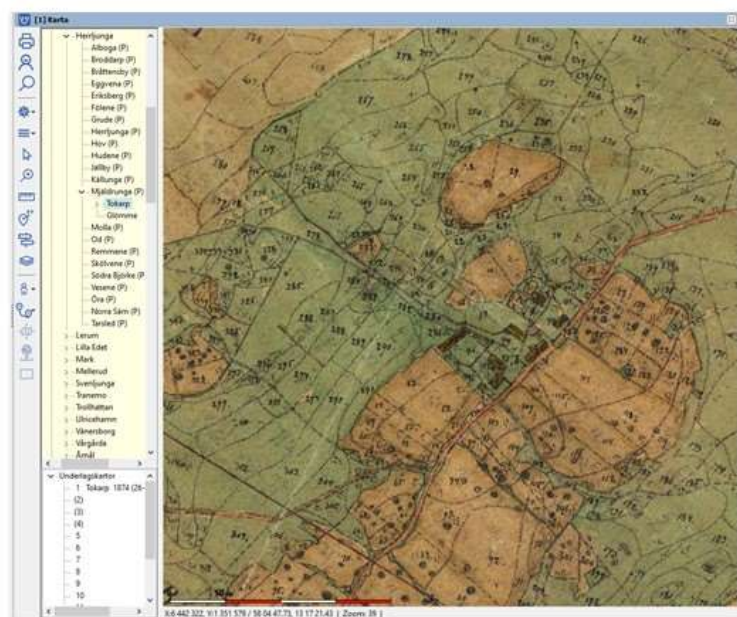
- bild
- utskrift
- kartöverlägg

80

Skapa kartöverlägg för Google Earth Pro

- Dra ut Tokarp från ortspanelen
- Släck lagerpanelen
- Disponera kartbilden
- Släck gränser
- Släck registrerade orter
- Klicka på
- Välj Spara karta som Google-överlägg för ...

81

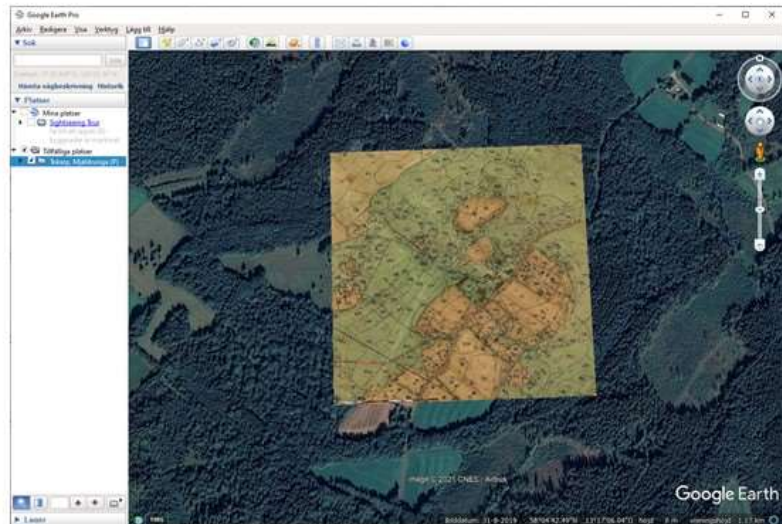
Kartbilden visas i Google Earth Pro

Kartbilden visas på Google Earth Pro

Bilden har vridits och skalats för att passa Google-projektionen

För att studera kartbildens läge i detalj

- Markera ikonen i nedre vänstra hörnet
- Dra reglaget för att tona ned och jämföra kartbildens detaljer med Google-kartan

82

Trimma kartbildens läge

En dialog för positionering visas.

Om bilden inte ligger på rätt plats kan man trimma kartbildens läge

- Skala bilden vertikalt och horisontellt
- Flytta bilden ner/upp
- Flytta bilden åt vänster/höger
- Vrida bilden medurs eller moturs

Kamerahöjden styr kartbildens inzoomningsgrad under trimningen

Efter varje ändring av bildens läge skickas en ny kartbild till Google Earth Pro

- När kartbilden ligger bra: tryck Spara

83

Kartbilden sparas

Kartbilden sparas som en ny underlagskarta i datamappens DgMap tillsammans med en metadatafil för visning på Google Earth Pro.

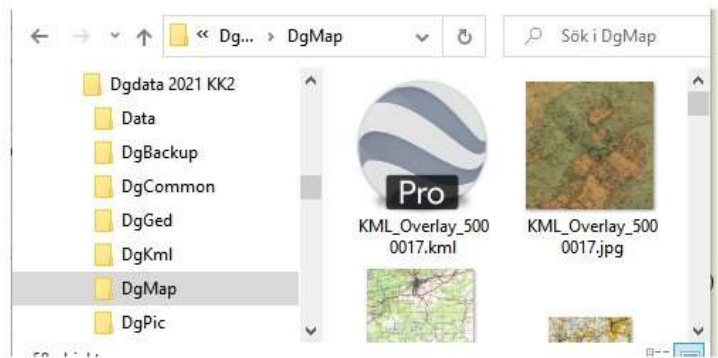
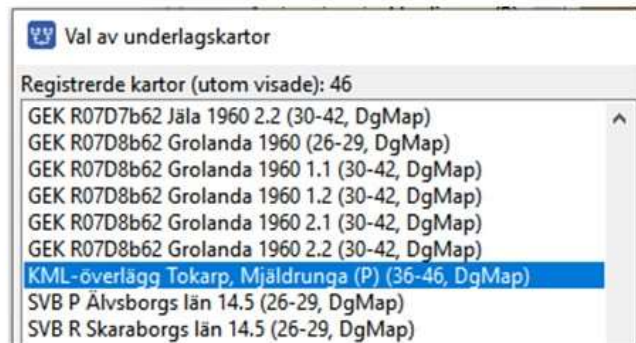
Kartan heter

KML-överlägg <ortnamn>

Filerna heter

KML_Overlay_<ortId>.jpg (bild)

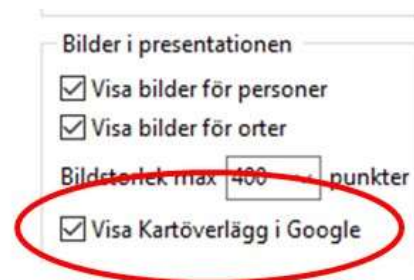
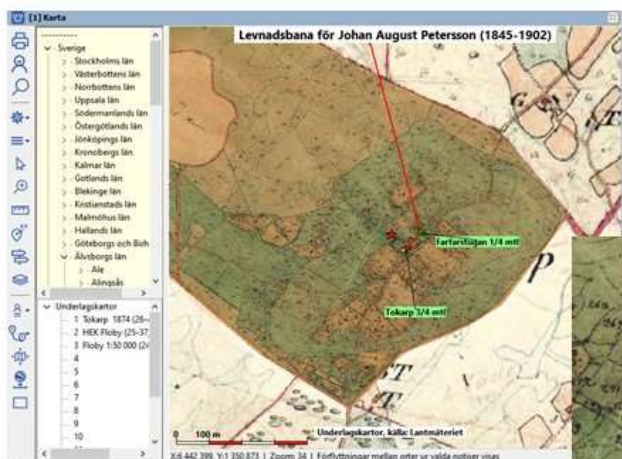
KML_Overlay_<ortId>.kml (metadata)

84

Kartbilden visas

Då en levnadsbana på Google Earth Pro landar på en ort med kartöverlägg, visas detta under levnadsbanan

85

Överläggskartan i webbexport

I släktpresentationens flik för Register - gruppen Orter markeras

- Skapa register
- Skapa Ortsbeskrivningar
- Ta med egna överläggskartor

Orter

☒ Skapa register

Per sida, minst 100

Antal begynnelsebokstäver 1

Ordning

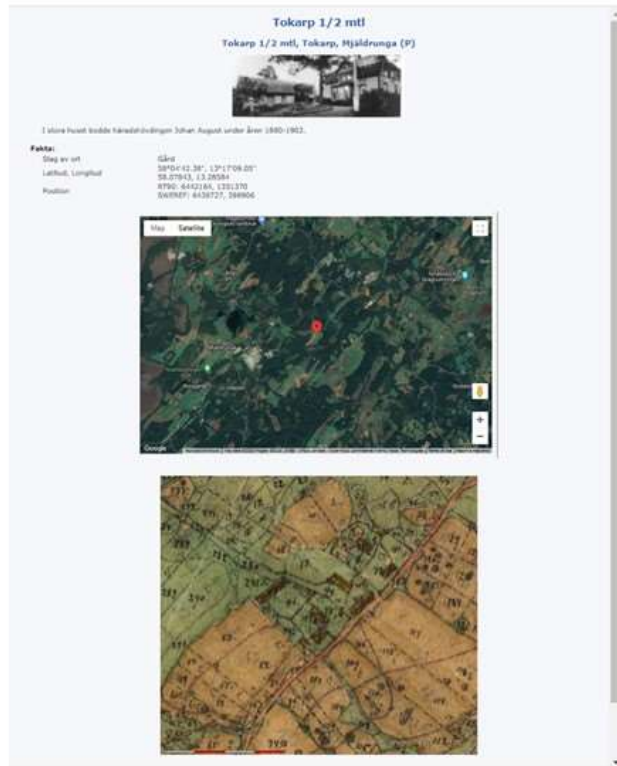
☒ Som inmatat

☐ Omvänd

☐ Båda sätten

☒ Skapa Ortsbeskrivningar

☒ Ta med egna överläggskartor för orterna

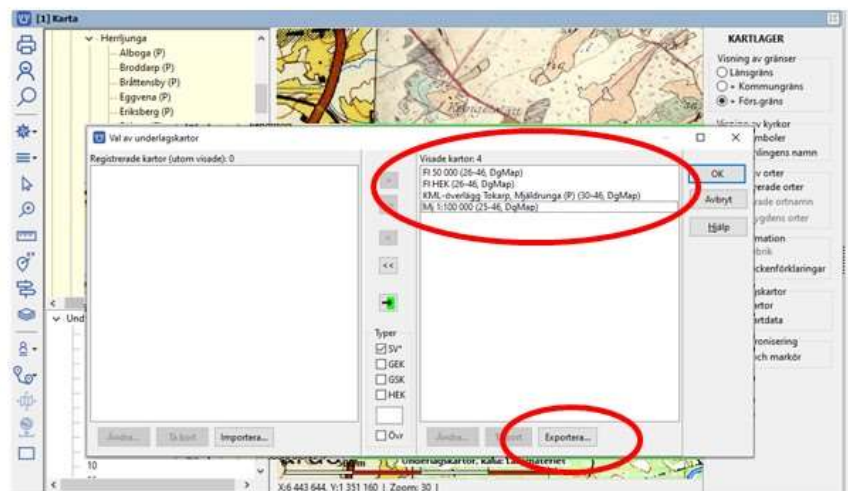

86

Välj kartor att exportera

- Klicka på
- Välj underlagskartor ...
- Placera kartor som skall exporteras i listan över visade kartor
- Klicka på Exportera
- Ge kartpaketet namnet Tokarp
- Och spara det i DgTemp

- Skapa undermappar och kopiera sedan paketmappen t.ex. till .../MapSpace/Eget (Typ)/Släktgårdar (Volym)/Tokarp (Paket)

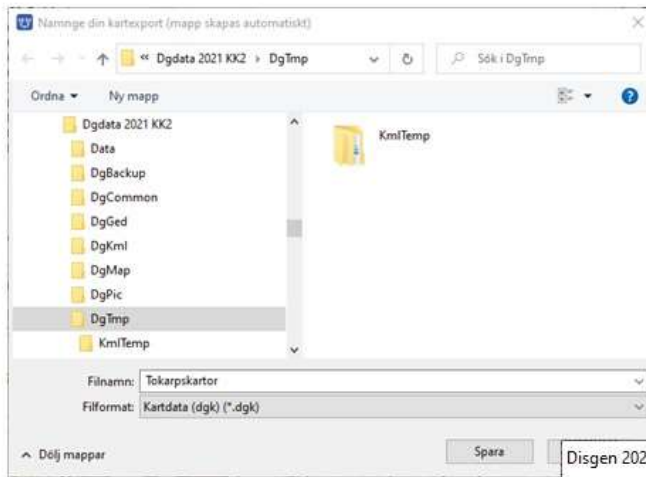
87

Skapa kartpaket

- Välj lagringsplats (t.ex. DgTmp)
- Ange namn på kartpaketet
- Tryck Spara

En mapp med kartpaketets namn skapas och valda kartors bildfiler kopieras till mappen

88

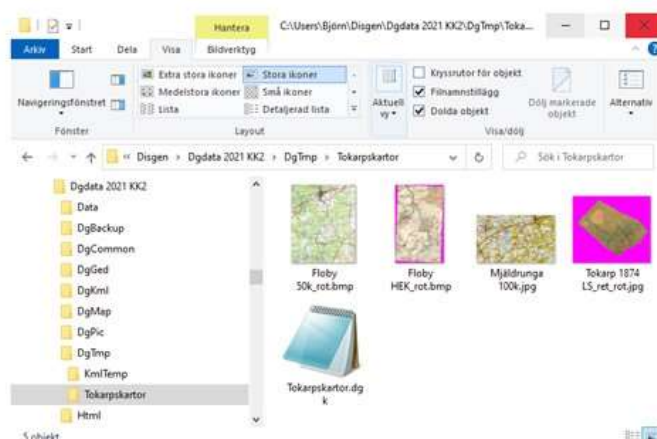

Kartpaketet klart

- Kartfilerna och metadatafilen (.dgl) på plats
- Kopiera hela mappen om du vill spara kartorna på säkert ställe
- Mappen kan flyttas till en plats i Kartförrådet

T.ex. MapSpace/Eget/Gårdar/Tokarpskartor

- När mappen flyttas till Kartförrådet kan kartfilerna tas bort från DgMap

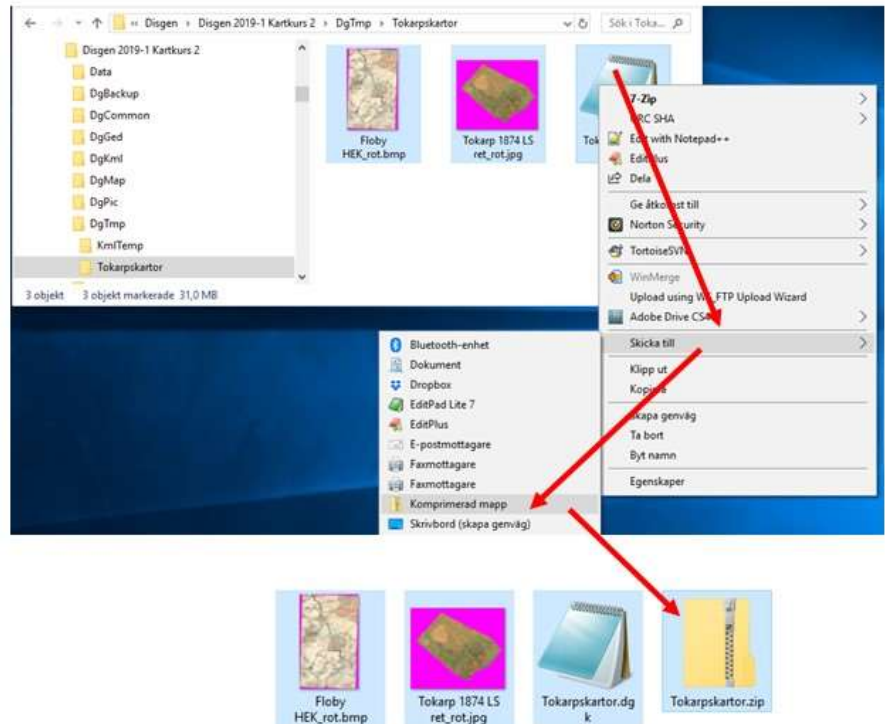
89

Kartpaketet i en zip-fil

- Markera alla filerna (Shift + vänster mus)
- Peka på .dgk-filen och högerklicka
- Välj **Skicka till**
- Välj **Komprimerad mapp**

En zip-fil med
.dgk-filens namn
innehållande
Kartpaketets alla filer
har skapas

90

Kartor på webben

- Lantmäteriet
- Riksarkivet
- Krigsarkivet
- Riksantikvareämbetet
- ALVIN
- Kartrummet
- Stockholmskällan
- Kartbild
- Eniro
- Hitta

91

Lantmäteriet - Min karta

92

Lantmäteriet - Kartutskrift

93

Lantmäteriet - Sök ortnamn

Sökord
tokarp

Sök **Rensa** **Visa filter** **Visa resultat**

Tokarp
Västra Götaland | Borås | Bebyggelse | Svenska

Tokarp
Jönköping | Gislaved | Bebyggelse | Svenska

Tokarp
Västra Götaland | Herrljunga | Bebyggelse | Svenska

Tokarp
Västra Götaland | Herrljunga | Bebyggelse | Svenska

Tokarp
Kalmar | Hultsfred | Bebyggelse | Svenska

Tokarp
Jönköping | Jönköping | Bebyggelse | Svenska

Tokarp
Östergötland | Linköping | Bebyggelse | Svenska

94

Riksarkivet

riksarkivet.se/geometriska

Sveriges äldsta storskaliga kartor

I Riksarkivet Marieberg och Arninge finns en unik kartskatt från 1600-talet. Omkring 12 000 av Sveriges äldsta storskaliga kartor finns nu tillgängliga via en databas. Förutom själva kartorna är också all text renskriven och registrerad i databasen.

[Sveriges äldsta storskaliga kartor](#)

<https://toramaptest.riksarkivet.se/>

95

riksarkivet.se/krigsarkivets-kartor-och-ritningar

Krigsarkivets kartor

Krigsarkivet har en omfattande samling av kartor och ritningar - bortåt 1 miljon objekt. Där ingår en mycket stor mängd handritade kartor från 1600-, 1700- och 1800-talen, som omfattar både nuvarande Sverige och andra delar av världen. Du kan söka i Nationella arkivdatabasen, NAD som är en del av Riksarkivets söktjänst för att se vad som finns.

[Krigsarkivets kartor och ritningar](#)

Krigsarkivet

- [Utländska kartor 0405: Norge](#)
- [Utländska stads- och fästningsplaner](#)
- [Utländska krigsplaner](#)
- [Utländska manöverplaner](#)
- [Hermelinska samlingen](#)
- [Finska handritade kartor](#)
- [Finska rekognosceringsverket](#)
- [Utländska sjökort](#)
- [Moderna kartsamlingen](#)
- [Handritade kartverk](#)
- [Sveriges officiella kartverk](#)
- [Karl XIV Johans kartsamling](#)
- [Tält och byggnader](#)
- [Fanritningar](#)
- [Fortifikationsförvaltningens ritningar](#)
- [Sydkustens örlogsbas ritningar](#)
- [Ostkustens örlogsbas ritningar](#)
- [Sverige, stads- och fästningsplaner](#)
- [Sveriges krig](#)
- [Historiska planscher](#)
- [Topografiska planscher](#)
- [Uniformsplanscher](#)
- [Uniformsritningar](#)
- [Wermings stadskartor](#)

96

Riksantikvarieämbetet

raa.se/kulturarv/landskap/digitala-historiska-kartor/

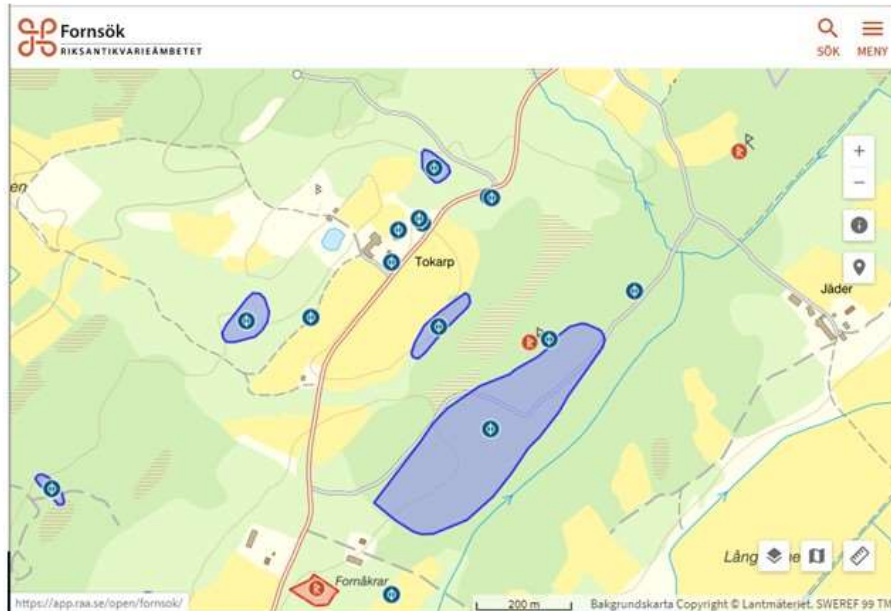
Utsnitt från en geometrisk avmätning över Stricksta by, Fornåsa socken, Östergötlands län från 1730(PDM)

97

Fornsök

app.raa.se/open/forns

98

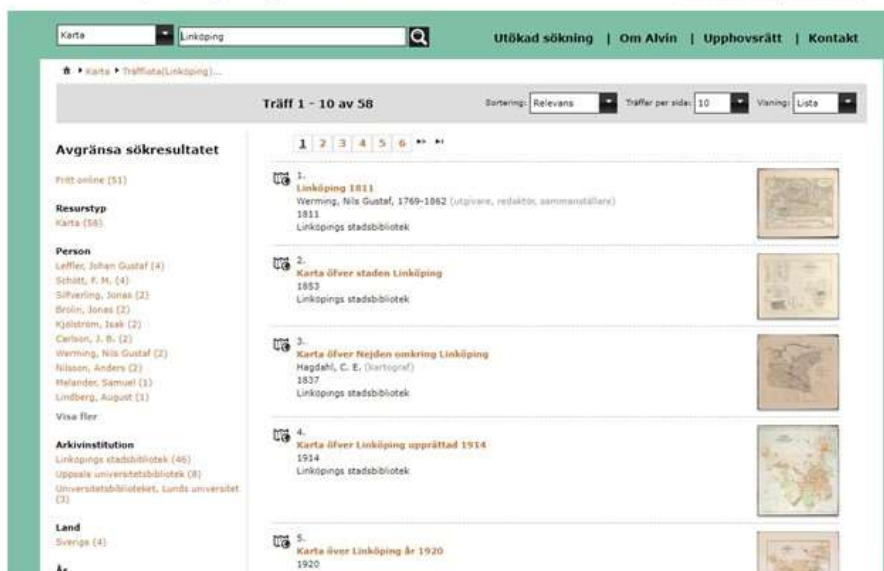
Uppsala Universitet - ALVIN

ub.uu.se/hitta-i-vara-samlingar/kartor/

ALVIN

Plattform för digitala samlingar och digitaliserat kulturarv

Logga in () In English

99

Stockholms Universitet - Kartrummet

<https://kartavdelningen.sub.su.se/kartrummet/>

Ekonomiska kartor

[Stockholms län](#)
[Uppsala län](#)
[Södermanlands län](#)
[Östergötlands län](#)
[Götlands län](#)
[Blekinge län](#)
[Kristianstads län](#)
[Malmöhus län](#)
[Hallands län](#)
[Göteborgs och Bohus län](#)
[Älfsborgs län](#)
[Värmlands län](#)
[Örebro län](#)
[Västmanlands län](#)
[Konstnärskamrads län](#)
[Norrbottens län](#)

Topografiska kartor

[Topografisk karta över södra Sverige i skalan 1:100 000](#)
[Topografisk karta över norra Sverige i skalan 1:200 000](#)

Lantmäteriets kartor på CD-ROM

[Lantmäteriets kartor på CD-ROM](#)

Stockholmskartor

[Stockholms Stad med omnejd](#)

Län

[Västerbottens län](#)
[Norrbottens län](#)

Sverigekartor

[Sverigekartor](#)

100

Stockholmskällan

stockholmskallan.stockholm.se

Jämför historiska kartor

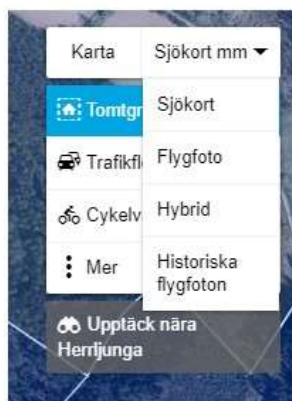

101

102

kartor.eniro.se

103

Hitta

hitta.se

